

Łomża, dnia 15.06.2021

DOA.001.15.2021

Sz. Pani
Alicja Konopka
Przewodnicząca
Rady Miejskiej Łomży

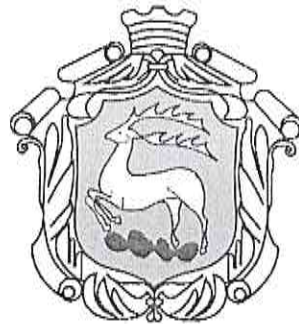
Wniosek

Zgodnie z planem pracy Rady Miejskiej Łomży na 2021 rok, przedkładam sprawozdanie za 2020 rok z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Łomża na lata 2016-2021.

Z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Stypulkowski
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA ŁOMŻA
NA LATA 2016-2021 r.
za rok 2020**

Łomża dn. 08.06.2021.

WSTĘP

Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża na lata 2016-2021 przyjęta została Uchwałą Nr 167/XXI/16 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 stycznia 2016 r. Aktualizacji strategii dokonano Uchwałą Nr 489/LIII/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 kwietnia 2018 r.

Strategia określa cele strategiczne i priorytety polityki społecznej Miasta Łomża oraz tworzy system działań podejmowanych w celu przezwyciężenia problemów społecznych występujących lub mogących się pojawić.

I. CEL STRATEGICZNY- WSPIERANIE OSÓB I RODZIN ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI.

Cel operacyjny 1.1 Poprawa warunków bytowych osób i rodzin oraz zapobieganie sytuacjom kryzysowym

Kierunki działań: **Wspieranie materialne i finansowe rodzin:**

Wskaźniki realizacji działań.

Wsparcie udzielane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej /MOPS/ w Łomży.
W 2020 roku z pomocy MOPS w Łomży skorzystało **1213 rodzin** /2171 osób w rodzinie/.

Powodem korzystania z pomocy społecznej było wystąpienie równocześnie kilku przesłanek:

- ubóstwo – 687 rodzin,
- bezrobocie – 416 rodzin,
- bezdomność – 19 rodzin,
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 30 rodzin, w tym 22 rodziny wielodzietne,
- niepełnosprawność – 405 rodzin,
- długotrwała choroba – 431 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 210 rodzin w tym: rodziny niepełne – 142, rodziny wielodzietne – 101,
- alkoholizm – 36 rodzin,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 19 osób,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą – 3 rodziny,
- sytuacja kryzysowa – 55 rodzin,
- przemoc w rodzinie – 122 rodziny.

Świadczenia niepieniężne w postaci schronienia, składek na ubezpieczenie społeczne, posiłków, pomocy rzeczowej oraz usług opiekuńczych otrzymało 437 rodzin.

Świadczenia pieniężne z MOPS otrzymało 1035 rodzin.

1/ Zasiłki celowe w 2020 r. ogółem otrzymało 1048 osób, w tym zasiłki specjalne celowe – 228 osób.

Wyplacono w 2020 roku dla jednej rodziny zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego /pożar w mieszkaniu/ w wysokości 1000 zł. Wykonano 4 usługi

pogrzebowe, w tym garderoba zmarłego i dzierżawa miejsca na cmentarzu.

Kwota wydatkowana na zasiłki celowe – 551 992 zł. w tym na zasiłki specjalne celowe kwotę 123 208 zł.

Zasiłki przeznaczone były na:

- opał – 189 rodzin,
- żywność – 441 rodzin.
- leki, leczenie - 120 rodzin,
- odzież, obuwie – 94 rodziny,
- sprzęt gospodarstwa domowego - 26 rodzin,
- dopłata do wydatków mieszkaniowych – 200 rodzin,
- inne potrzeby - 171 rodzin.

W ramach programu osłonowego w zakresie pomocy finansowej na zakup leków dla osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych przyznano pomoc dla 236 rodzin, wypłacono świadczenia na kwotę 149 356,10 zł.

2/ Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Zasiłki okresowe przyznane były z powodu:

- bezrobocia – 293 rodziny,
- długotrwałej choroby – 48 rodzin,
- niepełnosprawności – 56 rodzin,
- inne powody – 78 rodzin.

Z zasiłków okresowych skorzystało 475 rodzin – 1036 osób w rodzinie. Średnia wysokość zasiłku na rodzinę wyniosła 182,03 zł. Zasiłek wypłacany był średnio przez okres ok. 5 miesięcy. Wypłacono 2469 świadczeń. Na zasiłki okresowe ze środków z zadań własnych finansowanych z budżetu państwa wydatkowano kwotę 1 037 577,85 zł.

3/ Zasiłek stały przyznawany jest osobom, które są niezdolne do pracy z powodu wieku lub są całkowicie niezdolne do pracy. Ośrodek opłaca również składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W 2020 r. zasiłki stałe otrzymało 268 osób, w tym:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 242 osób,
- pozostającej w rodzinie – 26 osób.

Na zasiłki stałe wydatkowano – 1 367 310,41 – wypłacono 2654 świadczeń.

4/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował dwa projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego: „**Aktywnie do sukcesu II**” skierowany do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz „**Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża**” skierowany do osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych.

a/ W 2020 r. dla 50 uczestników projektu „Aktywnie do sukcesu II” zrealizowano zadania aktywnej integracji /warsztaty, treningi, coaching/, zadania aktywizacji zawodowej tj. kursy zawodowe: opiekun osób starszych, opiekun dzieci i pracownik remontowo budowlany oraz staże, opłacono pobyt w przedszkolach i żłobkach dla dzieci uczestników, wydawano bilety na dojazdy, wypłacono zasiłki celowe po 256,70 zł. m-nie i stypendium szkoleniowe dla uczestników. Podczas zajęć zapewniono przerwę kawową, w czasie kursów zawodowych również obiad. Ośmiu pracowników socjalnych prowadziło z uczestnikami pracę socjalną, wytyczyli Indywidualną ścieżkę Reintegracji i zawierali kontrakty socjalne.

b/ W 2020 r. w ramach projektu „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża” zrealizowano usługi opiekuńcze dla 59 osób świadczone w ciągu dnia 7 dni w tygodniu w miejscu zamieszkania, usługi asystenta osobistego osób niepełnosprawnych dla 41 osób, wytyczona została

indywidualna ścieżka wsparcia, prowadzono doradztwo socjalne, rehabilitację w domu uczestnika, teleopiekę dla 27 osób - system, który pozwala na wezwanie pomocy lub przekazanie wiadomości opiekunowi o zagrożeniu stanu zdrowia uczestnika.

5/ Centrum Wspierania Rodziny /CWR/ funkcjonowało w MOPS w ramach W ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2020 rok. W celu podniesienia kwalifikacji pracowników realizujących procedurę NK zrealizowano szkolenia prowadzone on line: „Prawidłowa diagnoza jako klucz do pomocy dziecku krzywdzonemu” – 1 osoba, „W jaki sposób prowadzić pracę grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego w czasie pandemii. Monitorowanie sytuacji rodziny podczas kwarantanny, gromadzenie dokumentacji” – 1 osoba, „Strategie pomocy rodzinie w ramach procedury NK. Jak efektywnie pracować w warunkach epidemii” – 4 osoby.

W ramach edukacji społeczności lokalnej wykonane zostały ulotki informujące o CWR i LZI, długopisy, wizytówki. Zakupiono literaturę fachową i artykuły przemysłowe, z których korzystali uczestnicy postępowań i spotkań indywidualnych z psychologiem, radcą prawnym.

Prowadzenie Centrum Wspierania Rodziny do marca b.r. umożliwiło otrzymanie pomocy sześciu rodzinom. Przeprowadzono indywidualne konsultacje psychologa - 11 spotkań, radcy prawnego – 2 spotkania, prowadzono działania w ramach pracy socjalnej i procedury Niebieskie Karty. Wydatkowana kwota na zadanie 10 209,62 zł.

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 określa zintegrowane kierunki działań realizowanych w zakresie wspierania rodziny na terenie miasta. Głównym założeniem Programu jest tworzenie i prowadzenie wsparcia w zakresie zabezpieczenia potrzeb rodziny, poprawy jakości życia, przeciwdziałania dysfunkcji rodziny, oraz wsparcie w sytuacjach trudnych.

Wsparcie udzielane przez Urząd Miejski w Łomży Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia.

W 2020 roku wypłacono **33 677** zasiłków rodzinnych na łączną kwotę **3 792 728,78 zł**

Dodatków do zasiłku rodzinnego wypłacono **11 818** świadczenia na kwotę **1 648 373,92 zł**, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka 163 świadczeń,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego 798 świadczeń,
- samotnego wychowywania dziecka 1680 świadczeń,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego 1930 świadczeń,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania 16 świadczenia na kwotę 1632 zł,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 5417 świadczeń,
 - rozpoczęcia roku szkolnego 1780 świadczeń na łączną kwotę 194 547,39 zł z tego na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych tj. tzw. „złotówka za złotówkę” 158 świadczeń na kwotę 6847,39 zł.

Łącznie wraz z dodatkami wypłacono **45 481** świadczeń na kwotę **5 440 102,70 zł**

Zasiłków pielęgnacyjnych wypłacono **17 812** świadczeń na kwotę **3 456 684 zł**

Świadczeń pielęgnacyjnych wypłacono **3145** świadczeń na kwotę **5 733 202 zł**

Specjalny zasiłek opiekuńczy-wypłacono **512** świadczeń na kwotę **316 468 zł**

Zasiłek dla opiekuna-wypłacono **134** świadczeń na łączną kwotę **82 800 zł**.

W 2020 roku wydano **146** decyzji dotyczących świadczeń rodzicielskich. Wydatkowana kwota z tego tytułu wyniosła **1 747 160 zł**.

Wydano w 2020 roku 8 decyzji na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Z życiem” /Dz.U. 2016.1860/ przyznających jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zgodnie z art. 10 ust. 10 i 11 wyżej wymienionej ustawy

jednorazowe świadczenie i koszty obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Koszty obsługi w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U.2017.1952) wynoszą 3% otrzymanej dotacji na jednorazowe świadczenie tj., 123,71 zł. Wydatki z tego tytułu wyniosły **32 000 zł**, a koszty obsługi wyniosły 989,68 zł.

Z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka skorzystało **394** rodzin na kwotę **394 000 zł**.

Rozdział 85502 § 4010 składki na ubezpieczenia społeczne świadczeniobiorców wyniosły łącznie **1 169 470,66 zł**.

Ogółem świadczenia rodzinne w 2020 roku pobierało **2 403** rodzin, natomiast zasiłki rodzinne pobierało 1481 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko - 521 rodzin,
- na 2 dzieci – 595 rodzin,
- na 3 dzieci – 271 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 93 rodziny.

Ze świadczeń funduszu alimentacyjnego w 2020 roku korzystało 223 rodziny. Wyplacono **4452** świadczeń na kwotę **1 790 363 zł**.

Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosi 267 osób.

Z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych, od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **798 702,29 zł**, z tego:

- przekazano na dochody budżetu państwa 616 979 zł (w tym odsetki za opóźnienie 344 394,60 zł)
- przekazano na dochody własne właściciwego wierzyciela – 181 723,05 zł.

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na koniec 2020 roku, wynosił **20 586 820 zł**. W związku ze zgonem dłużników alimentacyjnych wygaszone zostały należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej i świadczeń alimentacyjnych w wysokości **125 870 zł**.

W 2020r. świadczenia 500 + pobierało w Łomży 6785 rodzin.

Łącznie świadczenia przysługiwały na 11 123 dzieci.

Uchwałą Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. ustanowiono rządowy program "*Dobry start*" wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie polega na przyznaniu na dziecko, raz w roku, świadczenia "*dobry start*" w wysokości 300 zł. W 2020 roku wyplacono 6509 świadczeń na kwotę 1 952 700 zł w tym dla 4108 dzieci w szkole podstawowej, ponadpodstawowej 2102 dzieci, dotychczasowym gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej dla 240 dzieci, w szkole artystycznej dla 16 dzieci oraz w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym dla 26 dzieci, w specjalnym ośrodku wychowawczym dla 1 dziecka, oraz dla 16 osób w ośrodku rewalidacyjno -wychowawczym.

Uchwała Nr 132/XVIII/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania gminnego jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka /Dz. U. Woj. Podlaskiego z dnia 1 grudnia 2015 poz. 3878/. Zgodnie z w/w uchwałą „samorządowe becikowe” przysługuje w wysokości 500 zł na dziecko. W 2020 roku wyplacono 525 świadczeń.

Kierunki działań: Promowanie prawidłowego modelu rodziny oraz właściwego wypełniania ról rodzicielskich.

Wskaźniki realizacji działań:

Centrum Pieczy Zastępczej zapewnia czasową opiekę i wychowanie dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców i zatrudnia 4 asystentów rodziny do pracy z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zgłoszonymi przez MOPS, sąd rodzinny lub

kuratora sądowego. Asystent kontynuuje pracę z rodziną również wówczas, kiedy dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, w celu realizacji planu naprawczego funkcjonowania rodziny i umożliwienia powrotu dzieci pod opiekę rodziców. Wg stanu na 31.12.2020 r. w Łomży funkcjonowało 46 rodzin zastępczych w których przebywało 77 dzieci, z tego 37 dzieci w rodzinach spokrewnionych (z tego 28 pochodzących z Łomży), 16 dzieci w rodzinach niezawodowych (z tego 4 pochodzące z Łomży) i 24 dzieci w 6 rodzinach zastępczych zawodowych (z tego 4 z Łomży). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę administracyjno-prawną świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych.

W 2020 r. wypłacono świadczenia na:

- świadczenia pieniężne dla 27 dzieci lub osób pełnoletnich kontynuujących naukę w rodzinie zastępczej z terenu m. Łomża umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
- refundację części wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych na terenie innego powiatu w ramach zawartego porozumienia,
- kontynuowanie nauki dla 9 pełnoletnich usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych z m. Łomża,
- pomoc na zagospodarowanie dla 4 wychowanków rodzin zastępczych,
- pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie się dla 6 wychowanków z rodzin zastępczych,
- wynagrodzenie z pochodnymi dla 6 zawodowych rodzin zastępczych, w tym dla 1 pełniącej funkcję pogotowia ratunkowego,
- dodatek wychowawczy 500+ dla rodzin zastępczych dla 68 dzieci /772 świadczenia/.

Kwota wydatkowanych środków wyniosła 1 884 605,61 zł.

<i>Rok*</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
Rodziny zastępcze spokrewnione	21	20	24	28
Dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	28	26	34	37
Rodziny zastępcze niezawodowe	9	11	12	12
Dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	15	16	15	16
Rodziny zastępcze zawodowe	7	7	6	6
Dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych	19	23	19	24
Razem dzieci	62	65	68	77

**dane na dzień 31 grudnia każdego roku*

Z pracy socjalnej w 2020 roku skorzystało 1 387 rodziny /2 541 osób w rodzinie/ objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży oraz 109 rodzin /151 osób w rodzinie/ korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Praca socjalna ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (art. 6 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej)¹.

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2020 r. poz.1876

Ulgi dla rodzin w ramach Karty Dużej Rodziny (Łomżyńskiej i Ogólnopolskiej)

Wskaźniki realizacji działań:

Ulgi dla rodzin w ramach Karty Dużej Rodziny/Łomżyńskiej i Ogólnopolskiej

1. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny - w 2020 roku wydano 393 Kart (w tym na nowych zasadach 233). Od 1 stycznia 2019 r. upoważniająca do wielu zniżek Karta Dużej Rodziny przysługuje tym rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

2. Łomżyńska Karta Dużej Rodziny - w 2020 roku wydano 264 Karty. Uchwałą Nr 362/XLIII/13 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 września 2013 r. wprowadzony został na terenie miasta Łomża program „Karta Dużej Rodziny”. Regulamin przyznawania, wydawania i użytkowania Karty został określony przez Prezydenta Łomży Zarządzeniem Nr 261/13 z dnia 27 listopada 2013 r.

Profilaktyka sytuacji kryzysowych i pomoc w trudnych sytuacjach.

Wskaźniki realizacji działań:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 r. objął interwencją kryzysową 185 rodzin, z poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinne) skorzystało 326 rodzin. Klienci MOPS korzystali z konsultacji psychologa, radcy prawnego, Biura Porad Obywatelskich, OIK, nieodpłatnej pomocy prawnej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2020 r. udzielił wsparcia dla 215 rodzin /328 osób korzystających z OIK/. Dla osób i rodzin wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych udzielane było poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa oraz schronienie dla osób doznającym przemocy domowej.

Nieodpłatna pomoc prawna. Na terenie Łomży zostały utworzone 3 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego: w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży, ul. Dworna 23 B, w budynku przy ul. Nowej 2 lok. 418, w budynku Szkoły Podstawowej nr 1, przy ul. Reymonta. Zadanie realizuje Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz z zabezpieczenia społecznego. Osoba uprawniona przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Informacja o nieodpłatnej pomocy prawnej jest przekazywana osobom potrzebującym przez pracowników socjalnych oraz zamieszczona na tablicach informacyjnych oraz w internecie.

W 2019 r. udzielono 453 porad z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej i 128 porad poradnictwa obywatelskiego.

Rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pracą w rodzinie.

Wskaźniki realizacji działań:

Wspieranie działań Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /LZI/

Jednostką koordynującą system przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Lokalny Zespół Interdyscyplinarny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, powołany przez Prezydenta Miasta Łomża. W jego skład wchodzi 17 przedstawicieli instytucji. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny odbywa posiedzenia co najmniej raz na 3 miesiące, w 2020 r. miało miejsce 7 spotkań. Przedstawiciele LZI powołali 25 grup roboczych, pracujących z indywidualnymi

przypadkami przemocy w rodzinie, w 2020 r. odbyło się 68 posiedzenia grup roboczych. W ich skład wchodził specjaliści, mający bezpośredni kontakt z rodziną, w zależności od potrzeb: pracownicy socjalni MOPS, dzielnicowi KMP, pedagodzy, kuratorzy, asystenci rodziny, przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni i psychologowie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Z uwagi na obowiązujący stan zagrożenia epidemicznego, przedstawiciele MOPS od marca 2020 roku wypełniali swoje czynności służbowe zdalnie.

W wyniku prowadzonych dyskusji i analizy zebranej dokumentacji podjęto decyzję o zamknięciu 141 procedur Niebieskie Karty (w tym: 16 procedur z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie, oraz 125 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowania działań).

Opracowanie i realizacja programów informacyjnych, edukacyjnych i korekcyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomoc rodzinom zagrożonym przemocą.

Wskaźniki realizacji działań:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2020 roku realizował program profilaktyczny „Rodzina wolna od przemocy i uzależnień” (koszt realizacji: 13 002, 89 zł zrealizowany w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2020 r. Działania w ramach programu:

- „Rodzicielstwo z pozytywną dyscypliną” program profilaktyczny dla rodziców, który miał na celu wzmacnianie kompetencji wychowawczych ukierunkowanych na kształtowanie pozytywnej i bliskiej relacji z dzieckiem. Z uwagi na zagrożenie epidemiczne zmieniona została formuła programu z zajęć grupowych na spotkania indywidualne, z których skorzystały 4 osoby, odbyło się 22 godziny zajęć indywidualnych.
- Zakupiono pomoce papiernicze i psychologiczno- pedagogiczne do pracy z klientami OIK.
- Pokryto koszty szkoleń dla sześciu pracowników.

Wspieranie działań mających na celu powstawanie mieszkań socjalnych i chronionych.

Wskaźniki realizacji działań:

Mieszkania chronione

Na terenie miasta Łomży jest 5 mieszkań chronionych /Uchwała nr 74/VIII/19 Rady Miejskiej Łomży z 17 kwietnia 2019 r./, Trzy z nich to mieszkania treningowe, 2 to mieszkania wspierane. Mieszkania są w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Pieczy Zastępczej oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży.

Mieszkania chronione treningowe:

- 2 mieszkania przy ul. Polnej 16, które jest w dyspozycji CPZ w Łomży,
- 1 mieszkanie przy ul. Wojska Polskiego 27/5, które jest w dyspozycji Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży,

Mieszkania chronione wspierane:

- 1 mieszkanie przy ul. Dwornej 71/5, które jest w dyspozycji MOPS,
- 1 mieszkanie przy ul. Polnej 16, które jest w dyspozycji MOPS.

W 2020 roku z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 5 osób w tym:

- w mieszkaniu chronionym wspieranym (MOPS) 1 osoba niepełnosprawna,
- w mieszkaniach chronionych treningowych (CPZ) 2 osoby samotne,
- w mieszkaniu chronionym treningowym (POW) 1 osoba z dzieckiem.

MOPS ponosił koszty utrzymania lokali wspieranych (czynsz, media) w wys. 4036,13 zł.

Rozwój pracy socjalnej, realizowanie kontraktów socjalnych i projektów socjalnych.

Wskaźniki realizacji działań:

Praca socjalna ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych MOPS i uzyskane efekty w rodzinach:

1. podjęcie leczenia odwykowego – 27,
2. podjęcie zatrudnienia: prace sezonowe, społecznie-użyteczne i inne – 294,
3. uczestniczenie w projektach aktywizującym bezrobotnych – 91,
4. uzyskanie mieszkania – 3,
5. uzyskanie świadczeń pielęgnacyjnych i orzeczenia o niepełnosprawności – 185,
6. aktywizacja społeczna - uczestniczenie w zajęciach dla seniorów – 98, w zajęciach ŚDS i Oddziału Dziennego Pobytu – 84,
7. podjęcie i kontynuowanie leczenia specjalistycznego – 71,
8. zapewnienie całodobowej opieki ZOL, DPS, RDP – 75,
9. wydanie opinii do fundacji w celu uzyskania wsparcia – 14,
10. zapewnienie wsparcia asystenta rodziny, dozoru kuratorskiego – 27,
11. pomoc przy pisaniu pism procesowych, wniosków – 69,
12. informowanie o możliwości uzyskania pomocy w innych instytucjach – 305,
13. zabezpieczenie potrzeb osobom w kwarantannie i izolacji – 164.

W 2020 r. roku pracownicy socjalni MOPS zawarli 62 kontrakty socjalne, które dotyczyły m.in. aktywizacji społecznej i zawodowej, ustalenia stopnia niepełnosprawności, uzyskania alimentów, dodatku mieszkaniowego, podjęcia leczenia odwykowego.

W 2020 roku w ramach profilaktyki społecznej pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej do czasu wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego przeprowadzili zajęcia profilaktyczne skierowane do różnych grup odbiorców:

1. Spotkanie dla rodziców młodzieży w zakresie wzmacniania kompetencji wychowawczych w Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5 przeprowadzone przez psychologa.
2. Warsztaty profilaktyki uzależnień od dopalaczy dla młodzieży: „Dopalacze- nowe narkotyki” w Szkole Podstawowej nr 7 trwające 2 godziny dydaktyczne, z których skorzystało 25 uczniów, przeprowadzone przez pracownika socjalnego.
3. Warsztaty w zakresie komunikacji dla młodzieży „Komunikacja bez przemocy” w Akademickim Liceum Ogólnokształcącym, trwające 2 godziny dydaktyczne, z których skorzystało 16 uczniów, przeprowadzone przez pracownika socjalnego i specjalistę pracy socjalnej.
4. Warsztaty w zakresie rozwijania umiejętności rozwiązywania problemów „Pomysł na problem” w Akademickim Liceum Ogólnokształcącym, trwające 2 godziny dydaktyczne, z których skorzystało 16 uczniów, przeprowadzone przez pracownika socjalnego i specjalistę pracy socjalnej.
5. Warsztaty z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu wg scenariusza Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, w ramach obchodów Dnia Bezpiecznego Internetu, w Szkole Podstawowej nr 10 w Łomży, trwające 2 godziny, z których skorzystało 18 uczniów, przeprowadzone przez pracownika socjalnego i psychologa.

Organizowanie pomocy osobom bezdomnym, prowadzenie placówki zapewniającej schronienie i nocleg, tworzenie systemu wychodzenia z bezdomności.

Wskaźniki realizacji działań:

Noclegownia dla bezdomnych przeznaczona jest do udzielania doraźnej i okresowej pomocy osobom bezdomnym. Noclegownia posiada 20 miejsc, w tym dla mężczyzn-18 miejsc, dla kobiet – 2 miejsca. Ze schronienia w Noclegowni w 2020 r. skorzystało 21 osób, w tym 3 kobiety, liczba osobodni – 1108.

Ogrzewalnia posiada 17 miejsc, w tym dla mężczyzn – 12 miejsc, dla kobiet – 5 miejsc. Z ogrzewalni mężczyzn i kobiet skorzystało 110 osób – 1306 osobodni.

Główną przyczyną bezdomności osób przebywających w Noclegowni było nadużywanie alkoholu, przemoc w rodzinie, brak pracy, zadłużenia finansowe, eksmisje oraz brak wiary we własne możliwości. Zadaniem pracowników Noclegowni i pracowników socjalnych MOPS była pomoc w wyprowadzaniu osób ze stanu bezdomności. Osoby przebywające w Noclegowni korzystały z posiłków i prowiantu w kuchni Caritas, przyrządzali samodzielnie posiłki na kuchence elektrycznej i w mikrofalówce. Na realizację zadania wydatkowano kwotę w wys. 300 085,47 zł.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2020 roku udzielił schronienia w hotelu 19 osobom doświadczającym przemocy domowej.

Działania pomocowe w Kuchni Caritas w Łomży w 2020 roku:

1. Dożywianie. Wydano **88 000 posiłków** dla **około 190 rodzin** w okresie wiosenno-letnim dla 310 osób oraz w okresie jesienno-zimowym dla 350 osób. Uśredniona liczba wydanych posiłków w miesiącu: **265 osób**.

2. Pomoc rzeczowa. W ramach dotacji z Urzędu Miasta i darowizn zakupiono paczki świąteczne dla 190 rodzin oraz wydawano suchy prowiant na weekendy. Z uwagi na stan epidemiczny nie organizowano spotkań świątecznych.

Cel operacyjny 1.2. Wspieranie rodzin, dzieci i młodzieży w prawidłowym funkcjonowaniu.

Wsparcie asystenta rodziny, praca socjalna z rodziną.

Wskaźniki realizacji działań:

Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 76 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz prowadzi pracę z rodziną - wsparcie asystenta rodziny. Asystentura rodziny funkcjonuje w Łomży od 2012 roku poprzez wsparcie, pomocniczość asystentów w codziennym funkcjonowaniu rodziny. Szczególnie ważne są działania wzmacniające predyspozycje opiekuńczo-wychowawcze rodziców, często nieprzygotowanych do rodzicielstwa i dorosłego życia. Aktywne i długoterminowe wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo przyczynia się do ograniczenia napływu dzieci do pieczy zastępczej. Centrum Pieczy Zastępczej /CPZ/ zatrudnia 4 asystentów rodziny do pracy z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zgłoszonymi przez MOPS, sąd rodzinny lub kuratora sądowego, współpracują z placówkami oświatowymi. W rodzinach objętych wsparciem CPZ prowadzona była praca socjalna przez pracowników socjalnych i asystentów rodzinnych.

Asystenci Rodziny zatrudnieni w Centrum Pieczy Zastępczej

L.p.	Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba asystentów rodzin	5	5	5	4
2.	Liczba rodzin, korzystających z usług asystentów rodziny.	76	67	80	80
3.	Liczba dzieci w rodzinach, które korzystały z usług asystenta rodziny.	142	128	149	154

Dane na 31 grudnia 2020 r.

Wsparcie specjalistów i opieka dla dzieci przebywających w rodzinie zastępczej lub w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej. Powołanie Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.

Wskaźnik realizacji działań:

Wsparcie rodzin zastępczych. Rodzinna piecza zastępcza jest priorytetową formą opieki zastępczej w mieście Łomża i w polityce państwa. Zapisy ustawy zabraniają umieszczania dzieci w wieku do lat 7 w opiece instytucjonalnej. Dzieci w rodzinach zastępczych zostały uwzględnione w programie „500 plus” oraz „Dobry start” (wyprawka szkolna). Psycholog opiniuje rozwój dzieci starszych w CPZ, małe dzieci badane są w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej. W 2020 r. psycholog diagnozował 11 dzieci z rodzin zastępczych.

Wszystkie rodziny zastępcze w Łomży zawodowe, niezawodowe i spokrewnione są objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w miejscu zamieszkania. Rodziny zastępcze korzystają z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego. W ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii covid-19” rodziny potrzebujące wsparcia otrzymały komputery i drukarki /22 szt./, wydawano środki dezynfekcji, rękawiczki i maseczki.

L.p.	Rodzinna piecza zastępcza-wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba rodzin zastępczych /ogółem/	37	37	42	46
2.	Rodziny spokrewnione	21	20	24	28
3.	Rodziny niezawodowe	9	11	12	12
4.	Rodziny zawodowe	7	6	6	6
5.	Liczba przeszkolonych kandydatów na rodzinę zastępczą	25	23	10	10
6.	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	62	65	68	77

Dane na 31 grudnia 2020 r.

Opieka psychologiczno-pedagogiczna. Wszystkie dzieci przebywające w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych są objęte opieką psychologa CPZ. Oceniany jest rozwój i stan zdrowia dziecka zaraz po umieszczeniu w rodzinie zastępczej oraz po kilku miesiącach. Sporządzana jest diagnoza psychologiczno-pedagogiczna dziecka, dzięki temu można ocenić tempo rozwoju i stymulację rozwoju w rodzinie zastępczej. W 2020 r. sporządzono 10 opinii psychologicznych rodzin zastępczych oraz 7 opinii psychologicznych kandydatów na rodzinę zastępczą. Psycholog CPZ prowadził 114 konsultacji dla 79 rodzin oraz terapię indywidualną dla 14 dzieci. Ogółem 151 spotkań.

Przeprowadzono jeden cykl szkoleniowy dla kandydatów na rodziny zastępcze, przeszkolonych zostało 10 osób /6 rodzin w tym 2 rodziny z Łomży/.

Socjoterapia dzieci w rodzinach zastępczych. Centrum Pieczy Zastępczej wspólnie ze Stowarzyszeniem Edukacyjno-Pomocowym „Empatia” w Łomży organizuje od kilku lat zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci w pieczy zastępczej. W 2020 roku w zajęciach uczestniczyło 15 dzieci i młodzieży, które odbywały się w lokalu CPZ, miejscu zamieszkania, na świeżym powietrzu i w instytucjach edukacyjno-kulturowych w Łomży. W wyjściach do kina, teatru, parku zabaw i trampolin uczestniczyło również 28 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych objętych wsparciem asystenta rodziny.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łomży jest placówką socjalizacyjno-interwencyjną, zapewniającą dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, rozwojowych w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych w zakresie

wynikającym z indywidualnych potrzeb dziecka. Celem strategicznym Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej jest tworzenie jak najlepszych warunków opieki i wychowania dla dzieci, które pozbawione są właściwej opieki ze strony rodziców. Placówka współpracuje z rodziną podopiecznego, asystentem rodziny, organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, ośrodkami pomocy społecznej właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania lub pobyt rodziców dzieci, sądami rodzinnymi i innymi jednostkami pomocy społecznej oraz instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Do 31 grudnia 2020 r. Placówka dysponowała 24 miejscami /grupa socjalizacyjna na 19 miejsc, grupa interwencyjna na 5 miejsc oraz mieszkanie chronione treningowe/.

Zgodnie z ewidencją wychowanków na dzień 31 grudnia 2020 r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży przebywało 22 wychowanków. W roku 2020 odeszło z placówki 6 wychowanków, przyjętych zostało 10 wychowanków.

W 2020 roku w ramach programu „Spójrz inaczej-bądź sobą” realizowanego w zakresie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień wychowankowie uczestniczyli w:

- zajęciach sportowych,
- zajęciach profilaktyczno-terapeutycznych /psychoterapia grupowa, terapia zajęciowa, zajęcia socjoterapeutyczne/,
- zajęciach integracyjnych /zawody strzeleckie/.

W ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie pandemii covid-19” współfinansowanego z UE zakupiono komputery stacjonarne, laptopy oraz wyposażono pomieszczenie do izolacji dla dzieci wykazujących objawy zakażenia.

Uchwałą Nr 322/XXXI/20 z dnia 25 listopada 2020 r. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza przy ul. Rybaki 14 uległa przekształceniu poprzez wydzielenie z niej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom nad Narwią” w Łomży. Po uzyskaniu zezwolenia Wojewody Podlaskiego od stycznia 2021 r. będą funkcjonować dwie odrębne placówki. Po przeanalizowaniu potrzeb Miasta Łomża dotyczących instytucjonalnej pieczy zastępczej niezasadne było tworzenie Centrum, a powołanie dwóch małych placówek, które będą wystarczające na zapewnienie opieki i wychowania nad dziećmi wymagającymi pomocy.

Wsparcie funkcjonowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży

Wskaźniki realizacji działań:

W 2020 roku z zakresu pomocy społecznej przyznano dotacje na prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla Caritas Diecezji Łomżyńskiej i Towarzystwa Przyjaciół Dzieci- Oddział Okręgowy w Łomży w łącznej wysokości 65 000 zł oraz dla Caritas na zadanie „Dożywianie osób ubogich” – dotację w wysokości 72 336,00 zł. Ze wsparcia skorzystało ok. 420 osób.

W 2020 roku na realizację zadań w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych Uzależnień w 2020 roku z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień przyznano dotacje dla:

- Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Łomży w wys. 13 560,00 zł na realizację programu z profilaktyki alkoholowej "Bądź sobą" prowadzoną w 2 placówkach wsparcia dziennego dla 40 osób.
- "CARITAS BLIŹNIM" w Łomży w wys. 48.808,48 zł na prowadzenie Warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży „Strażnicy Galaktyki” dla 45 osób oraz w wys. 41.350,00 zł na prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej Caritas dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Łomża dla 30 osób.

W 2020 r. zdiagnozowano 203 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do placówek oświatowych w mieście Łomża.

Formy, metody działań skierowanych do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.

1. Zespół Szkół Specjalnych Nr 8 w Łomży kształci dzieci i młodzież niepełnosprawną intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i ze sprzężonymi defektami (autyzm, niedosluch, przewlekłe choroby, niedostosowanie społeczne, zaburzenie zachowania i inne), oraz prowadzi zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębokim. Celem szkoły jest osiągnięcie możliwie wszechstronnego rozwoju uczniów.

W skład Zespołu Szkół Specjalnych Nr 8 wchodzi:

- Szkoła Podstawowa nr 8 /Klasy I – VIII/ oraz Zespoły Edukacyjno – Terapeutyczne /kl. I- VIII/.
- Szkoła Branżowa I stopnia - klasy o trzyletnim cyklu nauczania, praktyczna nauka zawodu odbywa się w różnych zakładach pracy na terenie miasta Łomża /kucharz, malarz, fryzjer, gastronomii, piekarz, cukierni, ogrodnik/.
- Szkoła Przesposabiająca do Pracy nr 1.
- Ośrodek Rewalidacyjno - Wychowawczy, który oferuje zajęcia: terapii integracji sensorycznej, terapii uwagi słuchowej metodą Tomatisa, terapii ręki, dogoterapii, muzykoterapii, arteterapii, logopedii, terapii zajęciowej, terapii EEGBiofeedback, gimnastyki korekcyjnej, nauki pływania, spotkania z psychologiem i pedagogiem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 8 w Łomży pełni funkcję **Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno – Rehabilitacyjno - Opiekuńczego** na terenie miasta Łomża. Ośrodek powstał w związku z realizacją rządowego programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Zadania ośrodka określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno - rehabilitacyjno - opiekuńczych (Dz.U. z 2017 r. poz.1712).

Głównym celem działania ośrodka jest udzielanie kompleksowego wsparcia rodzinom z dziećmi od chwili wykrycia u nich niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3. roku życia.

Podjęmowane działania zmierzają do:

- zapewnienia dziecku niepełnosprawnemu / zagrożonemu niepełnosprawnością kompleksowej pomocy,
- wsparcia rodziców, udzielania im fachowej informacji dotyczącej ich dziecka oraz jego problemów rozwojowych,
- skoordynowania działań wspierających na rzecz dziecka i rodziny,
- zapewnienia interdyscyplinarnego wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, umożliwiającego objęcie specjalistyczną opieką dziecka oraz jego rodziny.

Dzieci korzystają z terapii prowadzonych przez wykwalifikowanych specjalistów: zajęć z psychologiem, zajęć z pedagogiem, terapii logopedycznej, rewalidacji ruchowej, w tym rewalidacji ruchowej na basenie, terapii integracji sensorycznej, terapii ręki, terapii dzieci z całościowymi zaburzeniami w rozwoju, komunikacji alternatywnej i wspomagającej, terapii przez sztukę, treningu słuchowego.

2. Przedszkole Publiczne Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Łomży dla dzieci w wieku przedszkolnym ma w ofercie konsultacje i porady psychologiczne /zabawy ruchowe dla dzieci z autyzmem, zabawy usprawniające ręce dla dzieci z zaburzeniami rozwoju/, konsultacje i porady logopedyczne, gimnastyka korekcyjna. W 2020 r. w ramach dofinansowania ze środków PFRON zrealizowano przedsięwzięcie pn. Przebudowa pomieszczeń w budynku Publicznego Przedszkola nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Miejskiego Żłobka nr 2 w Łomży, przy ul. Spółdzielczej 8. Przedmiotem inwestycji była przebudowa pionu żywieniowego wraz ze zmianą technologii kuchni oraz remont pomieszczeń administracji na parterze budynku wraz z wymianą stolarki drzwiowej. Kwota całkowita realizacji robót budowlanych: 410 500,02 zł (brutto). Do Przedszkola Publicznego nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Łomży i Miejskiego Żłobka nr 2 uczęszcza w roku szkolnym 2020/2021: 200 dzieci, (w tym 16 z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności, 16

z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego wydanymi przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną i 24 dzieci z opinią o potrzebie objęcia dziecka wczesnym wspomaganie rozwoju). Liczba osób niepełnosprawnych, które bezpośrednio skorzystały z efektów dofinansowania to 28 (26 dzieci oraz 2 pracowników obsługi).

3. Oddziały Integracyjne w Szkole Podstawowej Nr 2 i 10, w Szkole Podstawowej Nr 2 funkcjonuje dodatkowo oddział specjalny dla dzieci z autyzmem. W w/w szkołach są prowadzone zajęcia specjalistyczne dla dzieci m.in. zajęcia z psychologiem, logopedą, pedagogiem szkolnym. W szkołach są zatrudnieni nauczyciele wspierający mający kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej.

4. Realizacja rządowych programów.

- **Program „Za życiem”** Miasto Łomża w latach 2018-2021 realizuje zadanie w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Na ten cel przyznano łącznie kwotę 525.400 zł. Zadanie finansowane jest w 100 % z dotacji celowej. Na rok 2020 r. kwota przekazanej dotacji wyniosła 148 800 zł (ZSS – 148 200 zł, BS Nr 3 – 600 zł. Wykorzystana kwota w 2020 r. wyniosła tylko 72 868,22 zł, co było skutkiem epidemii COVID-19.

Bezpośredni realizatorzy programu:

1. Zespół Szkół Specjalnych w Łomży (zapewnienie realizacji zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego oraz doposażenia placówki pełniące funkcję takiego ośrodka).

2. Bursa Szkolna Nr 1 w Łomży (przygotowanie i utrzymanie 2 miejsc w bursie dla uczennic w ciąży).

- **Program „MALUCH+” 2020** to resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. w ramach którego Miasto Łomża uzyskało w 2020 r. środki na utworzenie nowego Miejskiego Żłobka Nr 3 w Łomży i jego funkcjonowanie. W żłobku utworzono 25 miejsc opieki. Miasto Łomża zapewniła ponad 20 % kwalifikowanych kosztów w/w zadania. Program rządowy „MALUCH+” został wsparty środkami z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego w ramach Działania 2.2 - Działanie na rzecz równowagi praca – życie. Całkowity koszt realizowanego zadania w ramach Maluch + 2020 wyniósł 876 000,46 zł, w tym BP - 632 115,37 zł; środki własne gminy 243 885,09 zł.
- **Program „Aktywna tablica”** Miasto Łomża otrzymało w XI 2020 r. dotację z budżetu państwa w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna tablica”. Łączna wartość wsparcia wyniosła 83 996,77 zł i stanowiła 80 % kosztów realizacji zadania. Wkład własny w wys. 20 999,19 zł zapewnił organ prowadzący szkoły.

W programie uczestniczyły następujące szkoły:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łomży.
 - II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Łomży.
 - III Liceum Ogólnokształcące im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży.
 - Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 8 w Łomży.
 - VI Liceum Ogólnokształcące w Łomży w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Łomży.
 - Technikum Nr 6 w Łomży w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Łomży.
- Szkoły zakupiły sprzęt komputerowy i inne urządzenia TIK, wykorzystywane jako pomoce dydaktyczne.

Cel operacyjny: 1.3 Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków rozwoju.

Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki realizacji działań:

W 2020 roku ze świetlic szkolnych w Łomży korzystało 915 uczniów.

W zasobach infrastruktury społecznej gminy Miasta Łomża znajduje się 6 żłobków dysponujących 197 miejscami oraz 10 przedszkoli publicznych, w tym 1 specjalne dysponujących 1468 miejscami. Szkół podstawowych jest 7, w 6 funkcjonują oddziały przedszkolne, oddziałów jest 16, w których uczęszcza 405 dzieci.

Ogółem w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych jest miejsc 1873. W 7 szkołach podstawowych oraz w Zespole Szkół Specjalnych Nr 8 funkcjonują świetlice - razem w Łomży jest 8 świetlic.

<i>Działania Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Łomży w 2020 r.</i>	<i>Instytucje uczestniczące</i>	<i>Liczba dzieci</i>
Prowadzenie 2 placówek wsparcia dziennego TPD w Łomży od stycznia do grudnia 2020 r.	Urząd Miasta Łomża	40 dzieci
Wypoczynek wakacyjny „Lato 2019” Lipiec-sierpień 2020 r.	Kuratorium Oświaty Białostok, U M Łomża	84 dzieci
Spotkanie wigilijne Listopad-grudzień 2019 r.	Urząd Miasta Łomża	40 dzieci
Realizacja programów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy rówieśniczej kwiecień-grudzień 2020 r.	Urząd Miasta Łomża	60 dzieci
Paczki świąteczne dla dzieci Listopad-grudzień 2020 r.	Urząd Miasta Łomża, LSM	60 dzieci

W 2020 roku ze świetlicy socjoterapeutycznej Caritas prowadzonej przez Ośrodek Wsparcia Rodziny im. św. Faustyny Kowalskiej w Łomży skorzystało 30 dzieci i młodzieży /16 chłopców i 14 dziewczynek/. W ramach działania świetlicy 25 dzieci wyjechało na wypoczynek letni. W okresie świątecznym dzieci otrzymały paczki z żywnością i słodyczami.

Do 23 października 2020 r. świetlica realizowała stacjonarnie program opiekuńczo-wychowawczy. Zajęcia odbywały się również on-line na funpage: Wolontariusz Caritas Diecezji Łomżyńskiej-Grupa Świetlica. Za pośrednictwem Internetu realizowano warsztaty muzyczne, spotkania z instruktorem rękodzieła, ze specjalistą profilaktyki, z wychowawcą świetlicy i sportu.

Dodatkowo Caritas Diecezji Łomżyńskiej korzystała za pośrednictwem Facebook ze ścieżek działania dla wolontariuszy: grupa pomoc, grupa wsparcie, grupa wiedza.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Pracownicy OIK prowadzili zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym na czas korzystania przez rodziców z poradnictwa Ośrodka, gdy rodzice nie mieli możliwości zapewnienia dziecku opieki. W 2020 r. odbyło się 15 zajęć, w których wzięło udział 7 dzieci. Z uwagi na obostrzenia związane z zagrożeniem epidemicznym zajęcia prowadzone były do marca.

Zabezpieczenie potrzeb bytowych dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich przez finansowanie i organizowanie dożywiania w szkole, zapewnienia niezbędnych potrzeb.

Wskaźniki realizacji działań:

Program "Posilek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Program "Posilek w szkole i w domu" zastąpił program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W 2020 roku posiłek otrzymało 476 osób, wydano 34 783 posiłki na kwotę 389 077 zł. w tym dla:

- 110 dzieci do 7 r. życia i dla 257 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- 109 pozostałych osób /dorośli/ w formie:

- posiłków w barze -103 osoby,
- posiłków z dowozem do miejsca zamieszkania - 59 osób,
- zasiłków celowych z programu – 186 osób /na kwotę 152 168 zł/.

W 2020 roku łącznie z Programu skorzystało 662 osoby, świadczeń 73 264, wydatkowano kwotę 541 245 zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD). Podstawą do wydania pomocy są listy sporządzone przez pracowników MOPS. Pomoc rzeczowa w postaci żywności w ramach programu pomocy żywnościowej dystrybuowana była za pośrednictwem Związku Emerytów i Rencistów i czterech parafii na terenie miasta oraz Ośrodka Wspierania Rodziny. W 2020 roku z pomocy żywnościowej POPŻ skorzystało 648 osób /304 rodziny/.

Kuchnia Caritas. W 2020 roku do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano 350 osób z terenu miasta. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikowali listy osób otrzymujących pomoc w formie obiadów i kierowali do otrzymania tej formy pomocy kolejne osoby. W okresie przedświątecznym 400 rodzin otrzymało paczki żywnościowe podczas zorganizowanej przez Urząd Miasta i Caritas Wigilii dla osób samotnych.

Wspieranie działań w zakresie nauki i rozwoju osobistego.

Wskaźniki realizacji działań:

Uchwałą Rady Miejskiej Nr 296/XXXV/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2017-2021. Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża. Pracownicy MOPS propagują ideę wolontariatu i proponują wsparcie wolontariuszy dla osób niepełnosprawnych, rodzicom wychowującym dziecko niepełnosprawne oraz uczniom mających problemy w nauce.

W 2020 r. pracę wolontarystyczną wykonywało 13 wolontariuszy /7 to uczniów szkół średnich i 6 osób dorosłych/. Wolontariusze ze szkół średnich pomagali dzieciom w nauce w Klubie Seniora przy ul. Mickiewicza. Dwoje wolontariuszy uczyło języka polskiego cudzoziemców z Czeczenii i Ukrainy. Dla trzech osób niepełnosprawnych świadczona była pomoc usługowa. Dwie osoby prowadziły zajęcia muzyczne w Dziennym Domu Senior +. Jedna osoba prowadziła funpage w Klubie Seniora. Z uwagi za zagrożenie epidemiologiczne COVID-19 zawieszono pracę wolontariatu z powodu wprowadzonych ograniczeń oraz reżimu sanitarnego.

W 2020 roku w ramach Programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków PFRON skierowanego do osób niepełnosprawnych Moduł II- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym otrzymało 23 studentów, wydatkowana kwota 77 121 zł.

Stypendia przyznane przez Prezydenta Miasta Łomża w 2020 roku:

1. Stypendia za wysokie osiągnięcia w nauce otrzymało 21 uczniów.
2. Stypendia za wysokie osiągnięcia w sporcie otrzymało 61 uczniów.
3. Nagrody edukacyjne otrzymało 14 uczniów.

Cel operacyjny 1.4 – Podniesienie jakości usług socjalnych**Podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych i kadry do pracy z rodziną****Wskaźniki realizacji działań:**

W 2020 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

1. "Program wyrównywania różnic między regionami III" – 2 osoby,
2. "Kontrola zarządca" – 1 osoba,
3. Konferencja "Programy społeczne na rzecz rodzin w województwie podlaskim" – 1 osoba,
4. Posiedzenie rady seniorów nt. „Usługi opiekuńcze dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami” – 2 osoby,
5. Szkolenie Centrum Integracji Społecznej – 2 osoby,
6. Posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w Rodzinie – 1 osoba,
7. „Prawidłowa diagnoza jako klucz do pomocy dziecku krzywdzonemu” – 12 osób,
8. Kongres Zarządzania Administracją Samorządową – 1 osoba,
9. Spotkanie nt. Rozliczenia umowy w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” – 2 osoby,
10. Spotkanie nt. Rozliczenia modułu III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” - 1 osoba.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Łomży w 2020 roku odbyły się szkolenia kadry, w zakresie problematyki uzależnień i przemocy, w których brało udział 6 pracowników: - „Superwizja pracy nad przemocą domową zespołu pracowników Ośrodka, „Certyfikacyjne Szkolenie dla Edukatorów Rodziców”, „Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach w pracy z młodzieżą i rodziną”, „Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach w obliczu lęku”, „Praca w oparciu o relacje w diadzie- terapia pary”, „Terapia polivagalna w pracy z traumą, strachem, izolacją, stresem”, udzielono dofinansowania do studiów podyplomowych „Psychotraumatologia” dla 1 pracownika, konferencja „Interwencja kryzysowa w stanach nadzwyczajnych. Służby i spektrum działania”, „IV Konferencja on-line Bliżej potrzeb. Bliżej Szczęścia”, „17 Ogólnopolska Konferencja Dziecko pokrzywdzone przestępstwem Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę”, szkolenia interaktywnej platformy dla pracowników JST „Akademia Wspólnoty”.

Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży zrealizował w 2020 roku:

1. osiem sesji superwizyjnych dla terapeutów leczenia uzależnień z terenu Województwa Podlaskiego - średnio na 1 sesji było ok.10 osób
2. konferencja szkoleniowa w formie hybrydowej (online i stacjonarnie) związana ze zmianą siedziby WOPiTu - 33 osoby wzięły udział stacjonarnie.
3. szkolenie Terapia Poznawczo- Behawioralna Dzieci i Młodzieży - 1 osoba,
4. szkolenie na Certyfikat Specjalisty Terapii Uzależnień - 1 osoba,
5. szkolenie z terapii - kształcenie ustawiczne - 1 osoba.

W 2020 r. Centrum Pieczy Zastępczej organizowało dla 7 pracowników dziesięć szkoleń samokształceniowych w CPZ z zakresu pracy z rodziną.

W 2020 r. przeszkolono 89 pracowników Domu Pomocy Społecznej w różnych aspektach pracy z mieszkańcami DPS w celu podniesienia jakości usług DPS.

Podjęcie inicjatyw w zakresie wdrażania nowych działań osłonowo-aktywizacyjnych na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji .

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje Gminny program osłonowy w zakresie pomocy finansowej na zakup leków dla mieszkańców Miasta Łomża. Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do mieszkańców Miasta Łomża-osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku, przewlekłe chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza. W 2020 r. z programu osłonowego skorzystało 236 rodzin, wypłacono świadczenia na kwotę 149 356,10 zł.

2. CEL STRATEGICZNY – AKTYWIZACJA GRUP ZAGROZONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Cel operacyjny: 2.1 Wzrost aktywności społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.

Kierunki działań: **Utworzenie/rozszerzenie placówki wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych i starszych.**

Wskaźniki realizacji działań:

W 2020 roku z DDS+, Klubu Seniora, ŚDS, WTZ w Łomży skorzystało 253 osoby starsze, niepełnosprawne.

Dzienny Dom Senior + /DDS+/ działa 8 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu i świadczy usługi socjalne (ciepły posiłek) oraz edukacyjne, kulturalno-oświatowe (wyjazdy tematyczne, kino). W DDS+ prowadzone są zajęcia aktywności ruchowej, sportowo rekreacyjne, spotkania aktywizujące społecznie, terapia zajęciowa oraz trening kulinarny. Placówka rozpoczęła działalność w lutym 2017 r. Uczestnictwo w zajęciach pozwala seniorom poprawić kondycję fizyczną i psychiczną, nawiązać nowe znajomości, rozwijać zainteresowania. W związku z pandemią Covid-19, w okresie zawieszenia działalności stacjonarnej, kadra Dziennego Domu oferowała alternatywne formy usług, min. dostarczanie w dni pracujące ciepłego posiłku do miejsca zamieszkania Seniora, pomoc przy robieniu zakupów, w kontakcie z lekarzem.

W roku 2020 r. z zajęć oferowanych przez Dzienny Dom Senior+ skorzystało 68 Seniorów.

Klub Seniora /KS/ jest miejscem otwartym, w którym seniorzy mogą korzystać ze spotkań edukacyjnych z dietetykiem, policją, rzecznikiem praw konsumenta, fizjoterapeutą, spotkań w ramach wsparcia psychospołecznego, kółek zainteresowań. Prowadzone są zajęcia muzyczne, krawieckie, rękodzielnicze, próby zespołu Maryna, gimnastyka z wykwalifikowanym trenerem. W miesiącach marzec, kwiecień, maj zajęcia w Klubie były zawieszane a pracownicy udzielali Seniorom wsparcia telefonicznego oraz szyli i dostarczali maseczki bawełniane. Realizowane działania podjęte od czerwca 2020 r. przeprowadzone zostały zgodnie z wytycznymi wojewody i głównego inspektora sanitarnego. Zajęcia stacjonarne w Klubie zostały przywrócone 1 czerwca i odbywały się do 23 października, po czym decyzją Wojewody ponownie zostały zawieszane. W czasie wstrzymania zajęć stacjonarnych pracownicy pozostawali w kontakcie z seniorami, wspierali ich rozmową, robili zakupy, dostarczali świąteczne paczki czy pomagali w uzyskaniu potrzebnych informacji i czynnościach dnia codziennego - umówieniu do lekarza, wykupieniu e-recepty. W 2020 r. organizowane były wycieczki rowerowe, spotkania okolicznościowe, spotkania z harcerzami, przedszkolakami oraz z Seniorami z Ostrołęki, wyjazdy m.in. na Forty w Piątnicy, do Olsztyna. W czasie wstrzymania zajęć stacjonarnych pracownicy pozostawali w kontakcie z seniorami, wspierali ich rozmową i pomagali w czynnościach dnia codziennego. Z zajęć w Klubie Seniora w roku 2020 korzystało średnio 90 osób w wieku 60+ .

Środowiskowy Dom Samopomocy /ŚDS/ działa od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-16.00 i zapewnia wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z niepełnosprawnością intelektualną.

w tym z niepełnosprawnością sprzężoną lub spectrum autyzmu. Dzięki rozszerzeniu działalności uzyskano aktywizację większej grupy uczestników korzystających z zajęć w ŚDS i poprawę funkcjonowania w życiu codziennym. W placówce prowadzone są zajęcia rehabilitacyjne, hortiterapia, treningi umiejętności komunikacyjnych, prowadzony jest program aktywności metodą Knillów, terapia Snoezelen w Sali doświadczenia świata. Placówka posiada wyposażenie do stymulacji sensorycznej, sprzęt rehabilitacyjny, miejsce do prowadzenia zajęć rekreacyjnych i sportowych, pracownię techniczną i pracownię urody. Podczas zawieszenia działalności placówki podczas pandemii covid-19 wsparcie i zajęcia prowadzone były w formie zdalnej z wykorzystaniem komunikatorów internetowych i poczty elektronicznej.

Od września 2020 r. zwiększona została o 3 liczba miejsc ŚDS – do 49 uczestników. Liczba korzystających w ciągu roku – 55.

Warsztat terapii zajęciowej /WTZ/ w Łomży działa przy Zakładach Spożywczych „BONA” Sp.zo.o. Warsztat jest czynny przez pięć dni w tygodniu, stwarza osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej. Zajęcia prowadzone są przez instruktorów terapii zajęciowej w pracowniach: przystosowania do życia codziennego, rękodziela artystycznego, politechnicznej, ceramiczno-plastycznej, komputerowej, biologicznej, edukacji i umiejętności społecznych. Prowadzone są również zajęcia muzykoterapii i fizjoterapii. WTZ współpracuje ze Stowarzyszeniem „Dlatego Warto”. W 2020 r. uczestnicy skorzystali między innymi z wyjazdu integracyjno edukacyjnego do Kukli, grilla na świeżym powietrzu, obejrzeli film „Mulan” i spektakl pt. "O dobrym wychowaniu". Uczestnicy WTZ wzięli udział w projekcie „HistoGranie” organizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną. W ramach projektu zwiedzali Forty w Piątnicy, skorzystali z wycieczki edukacyjnej po Łomży, gry terenowej p.t. „Łomżyńskie wędrówki”. W październiku 2020 r. odbył się Pierwszy Turniej Tenisa Stołowego w WTZ Łomża, w którym wzięło udział 16 zawodników. Każdy z uczestników turnieju otrzymał pamiątkowy dyplom a zwycięzcy puchar. W 2020 r. ze wsparcia WTZ skorzystało 40 uczestników.

Wspieranie działań mających na celu utworzenie placówki całodobowej dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Wskaźniki realizacji działań:

Wg stanu na dzień 31.12.2020 r. z terenu m. Łomża przebywało w różnych dps 71 osób oraz 20 osób w rodzinnych domach pomocy w Łomży (Rodzinnym Domu Opieki Nr 1, Nr 2 i Nr 3 „Paradiso” oraz w Domu Rodzinnym „Pod Dobrym Aniołem”) gdzie tut. Ośrodek dokonywał dopłat za pobyt 9 osób. Na dopłaty za ich pobyt w tych placówkach m. Łomża wydało w 2020 r. kwotę 2 785 090,60 zł. w tym 308.523,11 zł. to dopłaty do pobytu w rodzinnych domach pomocy w Łomży. W chwili obecnej zostało skierowanych do dps i oczekuje na miejsce 5 osób (3 do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych i 2 dla osób w podeszłym wieku. Ponadto w DPS w Łomży przy ul. Polowej 39 przebywa aktualnie 6 osób z Łomży za których dopłaty za pobyt dokonywane są bezpośrednio przez Urząd Miejski. Z dotychczasowych obserwacji środowisk wynika, że w 2021 r. nastąpi dalszy wzrost liczby osób które będą wymagały umieszczenia w dps lub innej placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Organizowanie imprez integracyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach funkcjonowania Klubu Seniora.

Organizowanie różnorodnych form aktywności społecznej, edukacyjnej oraz kulturalnej i rekreacyjnej dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Wskaźniki realizacji działań:

Klub Seniora w roku 2020 zrealizował 18 imprez integracyjnych i działań promujących zdrowy styl życia wśród osób starszych i niepełnosprawnych. W ramach zajęć cyklicznych w ciągu 2020 roku odbywały się zajęcia muzyczne i próby zespołu Maryna, zajęcia krawieckie i rękodzielnicze.

We współpracy z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Łomży prowadzona była gimnastyka. W ciągu roku zawiązały się kółka graczy, organizowane były wycieczki rowerowe, spotkania okolicznościowe m.in. Dzień babci i dziadka, walentynki, dzień kobiet. Odbyły się spotkania edukacyjne: z dietetykiem, policją, rzecznikiem praw konsumenta, fizjoterapeutą oraz spotkania w ramach wsparcia psychospołecznego. Zorganizowano spotkania z zakresu integracji międzypokoleniowej z harcerzami i z przedszkolakami oraz spotkanie integrujące z Seniorami z Ostrołęki. Odbyło się wiele wyjazdów m.in. spotkania przy grillu na Fortach w Piątnicy, na Krasce, wyjazd na Mazury do Niedźwiedziego Rogu, na grzybobranie do Dobrego Lasu, Zbójnej i Sierzput a w październiku 2020 r. zwiedzano Olsztyn.

W 2020 r. w zakresie działań osób z niepełnosprawnościami po raz pierwszy zaplanowano ogłoszenie otwartego konkursu ofert na kwotę 20 000 zł z przeznaczeniem na:

- działania edukacyjne i prozdrowotne,
- integrację wewnątrz i międzypokoleniową.

Szczególnym rodzajem aktywności osób starszych jest Łomżyńska Rada Seniorów, powołana uchwałą Nr 563/LX/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 17 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 19 października 2018 r., poz. 4178). W 2020 r. Łomżyńska Rada Seniorów podejmowała działania:

- uczestnictwo w spotkaniu Zespołu do spraw trwałego przywrócenia pierwotnej funkcji Szpitala Wojewódzkiego im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży,
- Udział w pracach Zespołu kluczowych interesariuszy przy opracowaniu strategicznego projektu dla Miasta Łomża związanego z ubieganiem się jego finansowanie w ramach programu Rozwój Lokalny,
- Udział w projekcie Stowarzyszenia Szukamy Polski z Białegostoku „Ośrodek Wspierania Podlaskich Rad Seniorów”. Członkowie Rady uczestniczyli w spotkaniach, warsztatach (także online) oraz Podlaskim Kongresie Rad Seniorów (2, 3 września 2020 r., Supraśl) i Forum Podlaskich Rad Seniorów (online 18.12.2020 r.), na których dyskutowano o potrzebach rad, standardach ich funkcjonowania, technologiach cyfrowych, komunikacji, działaniach międzypokoleniowych, współpracy, integracji ze sobą i otoczeniem. Spotkania były okazją do zaprezentowania wszystkim uczestnikom działań Łomżyńskiej Rady Seniorów. Informacje o Radzie zostały przedstawione w wizytówce filmowej i „Poradniku dla rad seniorów województwa podlaskiego. Pytania i odpowiedzi”. Rada otrzymała wsparcie finansowe w formie vouchera w wysokości 1000 zł., który został przeznaczony na materiały związane z wizualizacją Rady: rollup, koszulki, wizytówki, notatniki i torby.
- Udział w Ogólnopolskim Kongresie Rad Seniorów (17, 18 grudnia 2020 r.) zorganizowanym online przez Ogólnopolskie Porozumienie o Współpracy Rad Seniorów i Ogólnopolskie Porozumienie Rad Seniorów. Kongres poświęcony był strategii rozwoju i działania Ogólnopolskiego Porozumienia o Współpracy Rad Seniorów oraz rad seniorów w Polsce oraz życiu seniorów w czasie pandemii.
- Udział w VI sesji Obywatelskiego Parlamentu Seniorów (1.10.2020 r., Senat Rzeczypospolitej Polskiej) poświęconej sytuacji osób starszych w Polsce z uwzględnieniem aspektów medycznych, społecznych i ekonomicznych. W trakcie obrad dużo miejsca poświęcono aktywności osób starszych, bezpieczeństwu ekonomicznemu i zdrowotnemu, różnym formom wsparcia seniorów, programom rządowym, współdziałaniu władz, organizacji i instytucji w realizacji działań na rzecz poprawy sytuacji seniorów, przeciwdziałania wykluczeniu i zwiększenia aktywności.
- Udział w pracach Zespołu ds. Partycypacji Społecznej Osób Starszych Rady Działalności Pożytku Publicznego przy KPRM w kierunku wypracowania form i zasad działania organizacji, instytucji, samorządu, Rządu na rzecz środowiska osób starszych, promocji aktywnej partycypacji osób starszych, budowania i promocji więzi międzypokoleniowych oraz włączania się w przygotowywanie projektów opinii i stanowisk RDPP w sprawach osób starszych.

- Udział w pracach Podlaskiej Rady Seniorów i działaniach inicjowanych przez Radę.
- Udział w akcji przekazywania masek ochronnych dla seniorów i osób z niepełnosprawnością.
- Udział w pracach redakcji Podlaskiego Seniora – artykuły dotyczące aktywności seniorów i polityki senioralnej są zamieszczane na portalu www.podlaskisenior.pl.

Inicjatywy

1. Działania Rady na rzecz przywrócenia pierwotnej funkcji Szpitala Wojewódzkiego im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży: skierowanie wystąpień do Wojewody Podlaskiego, Marszałka Województwa Podlaskiego w sprawie przywrócenia funkcji szpitala sprzed epidemii oraz wystąpień do samorządów z obszaru działania szpitala o wsparcie tej akcji.
2. Działania na rzecz wsparcia procesu legislacyjnego dotyczącego wprowadzenia zmian w Ustawie o samorządzie gminnym w zakresie dotyczącym rad seniorów.
3. Włączenie się do dyskusji nad zmianą Ustawy o osobach starszych w kontekście kształtu i późniejszego wykorzystania sporządzanej każdego roku informacji o osobach starszych.
4. Łomżyńska Rada Seniorów była partnerem merytorycznym II Łomżyńskiego Forum Seniora (18.09.2020 r.). W trakcie Forum przedstawiono formy wsparcia aktywności osób starszych i zaprezentowano inicjatywy: Złota Rączka dla Seniora, który funkcjonuje w Łomży od września 2020 r. jako Fachowiec dla Seniora oraz Gazeta Seniora SREBRNI redagowanej przez seniorów. Był też trening umiejętności leaderskich i trening motywacyjny. Seniorzy uświetnili Forum piosenkami kurpiowskimi i rozrywkowymi.
5. Gazeta Seniora SREBRNI – efekt udziału w projekcie Aktywny Senior = Obywatel (Stowarzyszenie SAPERE AUDE w Łomży) i „Warsztatach dziennikarskich – od seniora do redaktora – Gazeta Seniora”. Gazeta ukazuje się jako dodatek do Tygodnika NAREW. Seniorzy – dziennikarze dzielą się na jej łamach swoimi pomysłami, poglądami, opiniami. Piszą o tym, co dobre, pozytywne, co daje nadzieję – artykuły, felietony, wiersze, wspomnienia.
6. Złota Rączka dla Seniora, który funkcjonuje w Łomży od września 2020 r. jako Fachowiec dla Seniora – rezultat udziału w projekcie Aktywny Senior = Obywatel (Stowarzyszenie SAPERE AUDE w Łomży). Inicjatywa jest realizowana przez Centrum Integracji Społecznej w Łomży.
7. Skierowanie apelu do władz Miasta Łomża o zainicjowanie, przyjęcie i wdrożenie dokumentu polityki senioralnej, która w dalszej kolejności umożliwi ubieganie się o zewnętrzne finansowanie działań na rzecz seniorów.
8. Podjęcie dialogu z przedstawicielami organizacji i instytucji, aby stworzyć miejsce aktywności lokalnej, otwarte na inicjatywy społeczne wszystkich środowisk w Łomży, w tym: instytucji, organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, wolontariuszy, w szczególności działających na rzecz seniorów.

Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością powołana została w pierwszym składzie Zarządzeniem Nr 273/2015 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 25 września 2015 roku jako organ doradczy Prezydenta w sprawach dotyczących środowiska osób z niepełnosprawnością. W 2020 r. organizowała spotkania z przedstawicielami podmiotów działających na rzecz osób z niepełnosprawnością i władzami Łomży. Podczas spotkań poruszano tematy, m.in. zatrudnienia wspomaganego oraz możliwości utworzenia w Szpitalu Wojewódzkim w Łomży poradni epileptologicznej.

Spotkania integracyjne i działania promujące zdrowy styl życia dla osób starszych i niepełnosprawnych organizowane w 2020 roku przez Miasto Łomża:

1. Organizacja I Łomżyńskiego Pikniku Integracyjnego Osób z Niepełnosprawnością „Bądźmy razem, JA I TY”- 25 września 2020 r. w Parku im. Jana Pawła II. Wydarzenie zorganizowali: Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością oraz Urząd

Miejski w Łomży przy współpracy z Fundacją "JA i TY" oraz Stowarzyszeniem Da Się. Celem pikniku była integracja osób niepełnosprawnych, ich opiekunów i rodzin. Program wypełniły występy zespołów artystycznych, zajęcia ruchowe i taneczne, poczęstunek dla uczestników pikniku.

2. Karta Seniora wydawana jest przez Urząd Miejski dla osób powyżej 60 roku życia i uprawnia do bezpłatnego korzystania z przejazdów komunikacją miejską na terenie miasta, zniżek w teatrze, muzeum, park wodny, na niektóre usługi, zakupy z upustem. Wydano 7239 kart w 2019 roku, w 2020 roku na dzień 30 kwietnia Kartę Seniora posiada 7 981 mieszkańców.
3. Zadania publiczne w ramach otwartego konkursu ofert: „Aktywizacja i integracja osób starszych” były realizowane przez organizacje pozarządowe /NGO/ przy wsparciu środków z budżetu Miasta Łomża. Na dofinansowanie działań edukacyjnych i prozdrowotnych, wolontariatu osób starszych i na rzecz osób starszych oraz integrację wewnątrz i międzypokoleniową, przeznaczono 30.000 zł. Łączna wysokość środków finansowych z budżetu miasta wykorzystanych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych wykorzystano środki finansowe w wysokości 22 400 zł.

<i>Zadania publiczne z zakresu aktywizacji i integracji osób starszych zrealizowane w 2020 r.</i>			
L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Liczba odbiorców
1.	Fundacja „L”	„Flexi Senior”	11
2.	Fundacja Uniwersytetu Złotego Wieku Wyższej Szkoły Agrobiznesu	„Młodzi Duchem”	ok.150
3.	Stowarzyszenie Twórczego Działania „BK Step”	„Bezpieczny, aktywny i zdrowy Senior”	40

Dom Pomocy Społecznej. Formy aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych w DPS ul. Polowa 39 w Łomży oraz Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelakualnie „Pomocna Dłoń” przy DPS podyktowane były obostrzeniami związanymi z pandemią koronawirusa. W 2020 roku realizowana była praca terapeutyczna i terapia zajęciowa na terenie DPS /prowadzono zajęcia w pracowniach, ogrodzie/, zostały również wprowadzone nowe formy terapii audiowizualnej przy zdalnym udziale w wydarzeniach kulturalnych, z których korzystało 104 osoby starsze/niepełnosprawne.

Zwiększenie dostępności do placówek wsparcia, klubów oraz grup wsparcia.

Wskaźniki realizacji działań:

Dla podniesienia poziomu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w Łomży działały w 2020 roku: Środowiskowy Dom Samopomocy, Klub Seniora, Dzienny Dom Senior+, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centrum Integracji Społecznej, Zakład Aktywności Zawodowej.

Ze wsparcia placówek w 2020 r. skorzystało 394 osoby w tym:

Środowiskowy Dom Samopomocy – 55 osób,

Klub Seniora – 90 osób,

Dzienny Dom Senior+ – 68 osób,

Warsztaty Terapii Zajęciowej – 40 osób,

Centrum Integracji Społecznej – 95 osób,

Zakład Aktywności Zawodowej – 46 osób.

W 2020 roku z budżetu miasta przyznano środki w wysokości 120 000 zł na realizację zadań publicznych ze środków z budżetu miasta z zakresu ochrony zdrowia. Łącznie organizacje pozarządowe wykorzystywały środki finansowe w wysokości 113 217,60 zł. Liczba odbiorców działań – około 529 osób.

Zadania publiczne z zakresu ochrony zdrowia zrealizowane w 2020 r.			
Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Liczba odbiorców
1.	Fundacja JA i TY	„Roztańczyć życie III – aktywność fizyczna osób z niepełnosprawnością	21
2.	Fundacja Działań Lokalnych Logos	„Dorośli do Działania - warto być aktywnym”	ok. 34
3.	Lomżyńskie Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum” pw. Świętego Ducha w Lomży	„Opieka hospicyjno-paliatywna nad chorymi w terminalnym stadium choroby nowotworowej”	10
4.	Stowarzyszenie Pielęgniarek i Położnych Na Rzecz Rozwoju, Promocji i Doskonalenia Zawodowego	„Profilaktyka i wczesne wykrywanie chorób nowotworowych u mężczyzn”	307
5.	Lomżyńskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera „Paradiso”,	„Kompleksowe i zespołowe postępowanie medyczne chorych na otępienie, w tym na chorobę Alzheimera”	24
6.	Fundacja „L”	„Weź wolne od raka”	100
7.	Stowarzyszenie Twórczego Działania „BK Step”	„Zadbaj o swój kręgosłup IV edycja 2020”	33

Rozwijanie form usług opiekuńczych i usług specjalistycznych w miejscu zamieszkania

Wskaźniki realizacji działań:

Usługi opiekuńcze są świadczone osobom samotnym, niepełnosprawnym wymagającym pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego i pielęgnacji w miejscu zamieszkania. W 2020 r. usługami opiekuńczymi w ramach zadań własnych objęto 124 osoby /143 osoby w rodzinach/. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu usług opiekuńczych wyniosła 74 661 godzin. Usługi świadczyło 48 opiekunek domowych zatrudnionych w MOPS. Wydatkowana kwota wyniosła 2 291 438,49 zł. /zadanie własne/.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone dla 6 osób /6 osób w rodzinach/ z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosła 6832 godziny. Usługi specjalistyczne świadczyło 4 opiekunki zatrudnione w MOPS. Wydatkowana kwota wyniosła 228 429,80 zł. /zadanie zlecone/.

„Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”. W 2020 r. w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską objęto dodatkowo usługami opiekuńczymi 59 osób. Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża” jest współfinansowany

przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, usług specjalistycznych i asystenckich oraz poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych zamieszkałych w mieście Łomża oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (45 kobiet i 15 mężczyzn) w okresie od maja 2019 r. do kwietnia 2021 r. Grupa docelowa to 60 osób (30 uczestników w 2019 r. i 30 uczestników 2020-21 r.). W ramach projektu realizowane są usługi opiekuńcze świadczone w ciągu dnia 7 dni w tygodniu w miejscu zamieszkania, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, indywidualna ścieżka wsparcia i doradztwo socjalne, rehabilitacja w domu uczestnika, teleopieka. I modul zakończono 30 kwietnia 2020r. i od 1 maja 2020 r. rozpoczęto II Modul.

W 2020 r. udzielono wsparcia: usługi opiekuńcze - 59 osób, liczba świadczeń 19 886 godzin, teleopieka - 27 osób, rehabilitacja w domu uczestnika - 8 osób, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej- 41 osób. Wydatkowano kwotę 792 389,40 zł.

Łącznie w 2020 roku z usług opiekuńczych MOPS skorzystało 189 osób /224 osoby w rodzinie/.

Program „Wspieraj Seniora” był realizowany w 2020 roku z dotacji celowej. Program wspierał osoby najbardziej narażone na negatywne skutki zakażenia covid-19. Operatorem programu „Wspieraj Seniora” został MOPS. Do przyjmowania zgłoszeń uruchomiona została specjalna infolinia oferująca trzy numery telefonów. Dzięki realizacji programu samotni seniorzy z Łomży otrzymali pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego. W okresie świątecznym miasto Łomża przygotowało dla seniorów paczki, które również zostały dostarczone podczas realizacji programu „Wspieraj Seniora”. W programie objęto pomocą 138 osób w wieku senioralnym /w tym 119 osób w wieku 70+ oraz 19 osób poniżej 70 lat/.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2020, zrealizowany przez MOPS miał na celu pomoc pełnoletnim osobom niepełnosprawnym ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wykonywaniu codziennych czynności i w funkcjonowaniu w życiu społecznym, poprzez skorzystanie z usługi asystenta osobistego. Usługi asystenta polegały między innymi na pomocy w wyjściu i powrocie, dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce takie jak dom, praca, rodzina i znajomi, placówki zdrowia, oświatowe, finansowe, urzędy, świątynie. Usługi asystenta były realizowane przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00 – 22:00.

W okresie od 20 lipca 2020 r. do 23 grudnia 2020 r. ze wsparcia asystentów skorzystało 17 osób dorosłych /w tym 14 osób ze stopniem znacznym niepełnosprawności oraz 3 osoby ze stopniem umiarkowanym/.

Program „Opieka Wytechnieniowa” - edycja 2020 r. zrealizowany przez MOPS miał na celu zapewnienie opieki nad osobą niepełnosprawną w trakcie nieobecności opiekuna faktycznego. Program oferował bezpłatne świadczenie usługi opieki wytechnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Z programu korzystali członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W okresie od 20 lipca 2020 r. do 23 grudnia 2020 r. ze wsparcia skorzystało 19 osób w tym 7 dzieci i 12 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Łącznie wykonano 4169 godzin /w tym dla dzieci - 1680 godzin, dla dorosłych - 2489 godzin/.

Współpraca z PFRON w zakresie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.
Wskaźniki realizacji działań:
<p>Rehabilitacja społeczna w 2020 r.</p> <p>Środki PFRON przeznaczono na współfinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej dla 40 osób niepełnosprawnych na kwotę 819 840 zł oraz na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych przyznano 87 osobom niepełnosprawnym wraz z opiekunami (34 opiekunów), wartość dofinansowania 161 185 zł 2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - zrealizowano dwie imprezy integracyjne na kwotę 13 217 zł, w których udział wzięło 84 osoby niepełnosprawne. 3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osobom niepełnosprawnym - 478 osobom niepełnosprawnym na kwotę 259 123 zł 4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych przyznano 26 osobom, kwota dofinansowania wyniosła 127 834 zł.
Ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez likwidowanie barier architektonicznych
Wskaźniki realizacji działań:
<p>W 2020 r. ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej, w obszarze B – likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania, zrealizowano projekt „Urząd bez barier” przyznano dofinansowanie do windy w budynku użyteczności publicznej na kwotę 70 622,00 zł.</p>
Zwiększenie dostępu do usług medycznych, rehabilitacyjnych i pomocowych dla osób starszych i niepełnosprawnych.
Wskaźniki realizacji działań:
<p>Miejski program osłonowy w zakresie pomocy finansowej na zakup leków dla mieszkańców Miasta Łomża na lata 2018-2020 został przyjęty Uchwałą NR 434/XLVIII/17 Rady Miejskiej Łomży z dnia 13 grudnia 2017 r. Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku, osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza. Pomoc przysługuje jeżeli miesięczne wydatki na zakup leków przekroczyły kwotę 50 zł, a dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekroczył 200% kryterium dochodowego określonego odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 1525 decyzji dotyczących pomocy w tej formie. W 2020 r. z programu osłonowego skorzystało 236 rodzin, wypłacono świadczenia na kwotę 149 356,10 zł.</p>
<p>Celem strategicznym „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020” w mieście Łomża jest podniesienie poziomu życia i rozwoju osobom niepełnosprawnym w Łomży poprzez stworzenie tym osobom warunków do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Program i jego realizacja ma służyć tworzeniu miasta otwartego i dostępnego dla wszystkich mieszkańców.</p>
<p>Na podstawie informacji uzyskanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności z miasta Łomża w 2020 roku wydano 2260 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom powyżej 16 roku życia /znaczny stopień niepełnosprawności – 607 osób, umiarkowany – 815 osób, lekki – 838 osób/ dla 1196 kobiet i 1064 mężczyzn. Dzieciom i młodzieży przed 16 rokiem życia wydano 294 orzeczeń o niepełnosprawności, w tym 95 dla kobiet i 199 mężczyzn.</p>

Wsparcie materialne osób starszych i niepełnosprawnych.

Wskaźniki realizacji działań:

Pomoc MOPS w 2020 r.

Zasilki stale przyznano dla 268 osób, w tym:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 242 osób,
- pozostającej w rodzinie – 26 osób.

Na zasilki stale wydatkowano – 1 367 310,41 – wypłacono 2654 świadczeń.

zasilki okresowe przyznano dla 475 rodzin /1036 osób w rodzinie/. Średnia wysokość zasiłku na rodzinę wyniosła 182,03 zł. Zasiłek wypłacany był średnio przez okres ok. 5 miesięcy. Wypłacono 2469 świadczeń. Na zasilki okresowe ze środków z zadań własnych finansowanych z budżetu państwa wydatkowano kwotę 1 037 577,85 zł.

Wsparcie PFRON.

W 2020 r. na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej środki przyznano na:

1. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej utworzono **6 stanowisk** pracy, wydatkowana kwota 355 405 zł
2. Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej - **2 osoby** na kwotę 76 366 zł
3. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu – **1 osób** na kwotę 5 434 zł.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” skierowany do osób niepełnosprawnych. W 2020 r. wpłynęło do PFRON 54 wnioski, które były wydatkowane na realizację I i II Modułu. Zostało zawartych 48 umów na wartość 209 030,00 zł.

<i>Pilotażowy program „Aktywny samorząd”</i>			Liczba umów	Umowy na wartość w zł
Moduł I Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową				
Obszar A, Zadanie 1 i 4	pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu		4	14 321,00
Obszar A, Zadanie 2 i 3	pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat B i innych		1	1 327,00
Obszar B, Zadanie 1, 3 i 4	pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania		13	64 873,00
Obszar C, Zadanie 1	pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym		2	20 000,00
Obszar C, Zadanie 2	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym		3	9 888,00
Obszar C, Zadanie 3	pomoc w zakupie kończyny w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości		1	14 000,00
Obszar C, Zadanie 5	pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego		1	7 500,00
Moduł II Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym			23	77 121,00
RAZEM			48	209 030,00

Programy celowe: "Program wyrównywania różnic między regionami III". W 2020 roku zrealizowano obszar G - dodatkowe środki PFRON na finansowanie poza algorytmem realizacji zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Dofinansowano projekt „Szansa na przyszłość” - w wysokości 194 000,00 zł. Środki PFRON zostały rozdysponowane na stworzenie 3 stanowisk pracy os. niepełnosprawnym oraz 1 os. niepełnosprawna skorzystała z tych środków na podjęcie działalności gospodarczej. W 2020 r z programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” - Moduł III wydatkowano 135 000,00 zł. - pomocy udzielono 189 osobom niepełnosprawnym.

Cel operacyjny 2.2 – Pomoc osobom bezrobotnym, niepełnosprawnym i nieaktywnym zawodowo.

Zmniejszenie skutków bezrobocia poprzez udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego. Objęcie rodzin i osób bezrobotnych pracą socjalną.

Wskaźniki realizacji działań:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał w 2020 r. pomoc finansową dla osób bezrobotnych w postaci zasiłku okresowego, który był wypłacany średnio przez okres 4 miesięcy. Zasiłki okresowe przyznano z powodu bezrobocia dla 293 rodzin. Rodziny, w których występowało bezrobocie objęte były pracą socjalną.

Powiatowy Urząd Pracy

1. W celu ochrony miejsc pracy udzielał wsparcia przedsiębiorcom, których branże w sposób szczególny dotknięte zostały negatywnymi skutkami pandemii covid-19. W ramach Tarczy Antykryzysowej w 2020 roku złożonych zostało 6278 wniosków o wsparcie. PUP wydatkował kwotę 39 964 091 zł na pomoc dla 2840 zatrudnionych osób.
2. W roku 2020 przeprowadzone zostały szkolenia dla osób bezrobotnych z terenu miasta Łomża: Kwalifikacja wstępna przyspieszona kierowców wykonujących transport drogowy – 2 osoby, Instruktor nauki jazdy kat. B. – 2 osoby, Operator koparko-ladowarki klasa III– 3 osoby, Instruktor Jeździectwa Powszechnego – 1 osoba, Kosztorysowanie w programie Noma-Pro– 1 osoba, kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej – 2 osoby, kierowca wózków jezdniowych – 2 osoby, spawacz spoin pachwinowych – 2 osoby. Szkolenia ukończyło 15 osób bezrobotnych, którzy w okresie 3 m-cy po ukończeniu szkolenia podjęło zatrudnienie lub rozpoczęło działalność gospodarczą - średnio 85,19 %.
3. Szkolenie pracodawców i pracowników w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego /KFS/. Wsparcie ze środków KFS w 2020 roku otrzymało 96 pracodawców z terenu Łomży, którzy korzystali z dofinansowania do szkoleń swoich pracowników w zawodach deficytowych. Ogółem w skali PUP na szkolenia pracowników wydatkowano 624 400 zł, szkoleniami objęto 383 osoby.
4. Wsparcie merytoryczne i finansowe dla podmiotów ekonomii społecznej. W 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy uczestniczył w organizacji CIS. wypłacono świadczenia integracyjne z Funduszu Pracy dla uczestników CIS na kwotę 734 054,40 zł.
5. Z Funduszu Pracy i środków unijnych zatrudnienie podjęło 267 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz 573 osoby do 30 roku życia. Przyznano 52 osobom bezrobotnym do 30 r.ż. bon na zasiedlenie i 2 osobom bon szkoleniowy /ogółem PUP/.
6. Aktywizacja 454 osób bezrobotnych, niepełnosprawnych z terenu Łomży w ramach programów realizowanych przez PUP:
 - staże -150 osób,
 - prace interwencyjne - 86 osób,
 - roboty publiczne - 56 osób,
 - dotacje na podjęcie działalności gospodarczej – 48 osób,
 - zatrudnienie bezrobotnego na stworzonym stanowisku pracy – 32 osoby,
 - podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 52 osoby,
 - prace społecznie użyteczne – 30 osób.

Rozwijanie współpracy z PUP i realizowanie wspólnych działań na rzecz osób bezrobotnych i niepełnosprawnych.

Wskaźniki realizacji działań:

I. Projekt „Aktywnie do sukcesu II”. Projekt realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i współfinansowany przez Unię Europejską. Cel główny projektu to podniesienie poziomu integracji 80 osób (56 kobiet i 24 mężczyzn) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, zamieszkałych na terenie miasta Łomża i korzystających z pomocy społecznej, poprzez umożliwienie dostępu do kompleksowego wsparcia, mającego na celu aktywizację społeczną, zdrowotną i zawodową. Realizacja projektu była zaplanowana od stycznia 2019 roku do grudnia 2020 roku po 40 uczestników na każdy rok. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju termin zakończenia projektu został wydłużony do marca 2021 roku.

Aktywizacja społeczna:

- terapia psychospołeczna – ukończyło 40 osób,
- trening umiejętności społecznych - ukończyło 39 osób,
- część II treningu - skorzystało 12 osób,
- warsztaty rozwoju osobistego - ukończyło 39 osób,
- część II warsztatów - skorzystało 12 osób,
- indywidualny coaching - skorzystało 43 osoby,

Aktywizacja zawodowa:

- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym - ukończyło 40 osób,
- warsztaty komputerowe - ukończyło 40 osób,
- staże zawodowe zrealizowało 29 osób /płatne, przez okres od 2 do 6 miesięcy/,
- kursy zawodowe ukończyło 40 osób w tym:
 - opiekun osób starszych i niepełnosprawnych - 13 osób,
 - opiekun dzieci - 15 osób,
 - kurs pracownik remontowo-budowlany - 12 osób.

Wyplacono zasiłki celowe dla uczestników po 256,70 zł. m-nie od lutego do grudnia. Uczestnicy otrzymywali bilety na dojazdy, korzystali z przerwy kawowej i obiadu. Dla dzieci uczestników opłacany był pobyt w przedszkolu w czasie trwania zajęć. Pracownicy socjalni zawierali kontrakty, wytyczali indywidualną ścieżkę reintegracji i prowadzili pracę socjalną. Ogółem w projekcie 2020 roku uczestniczyło 50 osób.

II. Projekt „Regionalne Innowacje Społeczne – Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”. Misją Centrum Integracji Społecznej /CIS/ jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem projektu jest zwiększenie do 31.03.2022 r. aktywności społecznej i zawodowej 700 osób (400K i 300M) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pozostających bez zatrudnienia, zamieszkujących na terenie woj. podlaskiego, poprzez usługi reintegracji społeczno-zawodowej, w tym 540 os. poprzez usługi świadczone przez Centra Integracji Społecznej w województwie podlaskim, w tym uzyskanie zatrudnienia przez min. 25% osób oraz podjęcie aktywności społecznej przez min. 34% osób.

Do I naboru na przełomie 2019/2020 zrekrutowano 62 osoby. Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego /IPI/ podpisano 02.12.2019 r. Przeprowadzono trening umiejętności społecznych dla 18 słuchaczy. Zakończenie udziału w projekcie nastąpiło 30.11.2020r. Z pośród 40 Uczestników Projektu /UP/, którzy ukończyli zgodnie ze ścieżką IPI – 39 osób przystąpiło do egzaminu państwowego i zdało egzamin z wynikiem pozytywnym przez co nabyli nowe kwalifikacje zawodowe. W I naborze zrealizowano kursy:

- technolog robót wykończeniowych w budownictwie – 6 osób,
- pracownik terenów zielonych – 16 osób,
- pomoc kuchenna – 18 osób.

W trakcie odbywania kursu zawodowego oraz praktyk zawodowych UP wspierali swoją pracą

jednostki miejskie takie jak: Bursa Szkolna nr 2, Bursa Szkolna nr 3, Hala Kultury, Przedszkole Publiczne nr 9, Przedszkole Publiczne nr 4, MPGKiM. W grudniu 2020 spośród 40 absolwentów Centrum Integracji Społecznej w Łomży zatrudnienie podjęło 34 osoby.

Do II naboru w czerwcu 2020 r. przyjęto 67 osób. Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego podpisano 01.09.2020 r. Ukończenie udziału w projekcie planowane jest na 31.08.2022 r. Przeprowadzono trening umiejętności społecznych dla 18 słuchaczy. Kursy realizowane dla Uczestników projektu:

- technolog robót wykończeniowych w budownictwie – 10 osób,
- krawiec – 10 osób,
- pomoc kuchenna – 20 osób.

Rekrutacja III naboru rozpoczęła się od 01.12.2020 r. Planowana data rozpoczęcia zajęć w CIS 15.02.2021 r.

Centrum Integracji Społecznej prowadzi zajęcia w 10 osobowych grupach. Rodzaj wsparcia udzielonego Uczestnikom w ramach projektu:

1. Aktywizacja społeczna

zajęcia indywidualne i grupowe z zakresu poradnictwa psychologicznego- 24h na 1 grupę

zajęcia grupowe z socjoterapeutą -12 h na 1 grupę

trening umiejętności społecznych (6h dla 1 uczestnika)

zajęcia w grupowych warsztatach rozwoju osobistego-24 h na 1 grupę

2. Aktywizacja zawodowa

zajęcia kursu przedsiębiorczości -24h na 1 grupę

zajęcia grupowe z socjoterapeutą - 24h na 1 grupę

zajęcia grupowych z terapeutą uzależnień -24 h na 1 grupę

spotkania indywidualne z doradcą zawodowym -24h na 1 grupę

3. **Działania o charakterze środowiskowym.** Uczestnicy CIS brali udział w akcjach charytatywnych „Koszyczek Wielkanocy 2020” i „Odkręcajmy dla Hospicjum”, zaangażowali się w szycie maseczek ochronnych dla seniorów. W trakcie ferii zimowych wraz z dziećmi wybrali się do Parku Wodnego w Łomży, poznawali obiekt MOSiR, plac zabaw „MOSiRek”. W trakcie kwarantanny Uczestnicy brali udział w licznych imprezach takich jak: turnieje piłki nożnej, warsztaty dla osób 50+ w Bibliotece Publicznej nr 3, koncerty Filharmonii Kameralnej. W trakcie zajęć ze streetworkerem uczestnicy CIS brali udział w zajęciach: integracyjno – sportowych wykorzystując tzw. siłownię pod chmurką, warsztatach rękodziela, zajęciach treningu umysłowego, zajęciach językowych, poznawali historię poprzez rajd szlakiem łomżyńskich murali oraz podejmowali wiele innych aktywności takich jak: udział w grze miejskiej zorganizowanej przez fundację L. sprzątanie ogródka Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, udział w IX Podlaskich Targach Ekonomii Społecznej w Białymstoku. Uczestnicy CIS wykonywali drobne usługi remontowo- naprawcze w ramach akcji „Fachowiec dla Seniora”. Zrealizowano dla uczestników i otoczenia wyjazd do Muzeum Przyrody w Drozdowie zakończony ogniskiem, wycieczkę „Kraina Wielkich Jezior Mazurskich”, wyjazd na koncert „Od Bacha do współczesności” w Drozdowie. Prowadzono działania ze streetworkerem: udział w turnieju plażowej piłki siatkowej w Łomży, grillowanie na bulwarach, zajęcia biblioteczne oraz wiele innych aktywności np. wycieczka rowerowa. Opiekę nad uczestnikami sprawuje doradca do spraw reintegracji zawodowej oraz Kierownik Centrum wraz ze specjalistą do spraw świadczeń.

Rozwój ekonomii społecznej i promowanie przedsiębiorczości i spółdzielczości.

Wsparcie merytoryczne i finansowe dla podmiotów ekonomii społecznej i innych podmiotów.

Wskaźniki realizacji działań:

Pracownicy MOPS, CIS i PUP w roku 2020 promowali przedsiębiorczość społeczną podczas rozmów z osobami bezrobotnymi, nieaktywnymi zawodowo. Początek regulacji prawnych umożliwiających aktywizację osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym pojawił

się w związku z uchwaleniem ustawy z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, która zdefiniowała pojęcie osób wykluczonych społecznie, definicję zatrudnienia socjalnego, jako uczestnictwa w Centrach Integracji Społecznej oraz tzw. zatrudnienie wspierane, w tym założenie i zatrudnienie w spółdzielni socjalnej.

Fundacja Argenta tworzy miejsca pracy poprzez prowadzenie Zakładu Aktywności Zawodowej /ZAZ/, który w 2020 roku objął wsparciem 46 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym i umiarkowanym. Działalność ZAZ jest finansowana przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Województwo Podlaskie. Pracownicy mają zapewnioną opiekę medyczną, szerokie wsparcie rehabilitacyjne w postaci fizjoterapeuty, psychologa i doradcy zawodowego. Warunki pracy są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych w nowoczesnym i wygodnym lokalu. Zakład specjalizuje się w produkcji tekstylnej.

Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Łomży Stowarzyszenie Europartner Akademicki Klub Integracji Europejskiej /OWES/ wspiera działalność około 30 podmiotów ekonomii społecznej, przedsiębiorstw społecznych, świadczy usługi szkoleniowe, doradztwo zawodowe i indywidualne. OWES wspiera również Podmioty Ekonomii Społecznej /PES/, które zadeklarują chęć ekonomizowania swojej działalności tzn. wyrażą chęć przekształcenia Podmiotu Ekonomii Społecznej w Przedsiębiorstwo Społeczne. Realizowane są też działania skierowane do istniejących Przedsiębiorstw Społecznych, które w ramach projektu zadeklarują chęć utworzenia nowego stanowiska pracy. OWES współpracował z Urzędem Miejskim w Łomży w ramach aplikowania w konkursie „Znak Jakości Ekonomii Społecznej i Solidarnej” i Centrum Integracji Społecznej w Łomży przy realizacji programu „Złota Rączka dla Seniora”.

W roku 2020 OWES przeprowadził:

- 7 szkoleń ogólnych z zakładania i prowadzenia PES, a w tym doradztwo grupowe,
- 4 szkolenia z ekonomizowania PES,
- doradztwo indywidualne dla PES (ok.30) oraz doradztwo biznesowe i specjalistyczne dla PS (ok. 30)
- animacje środowiska lokalnego na terenie subregionu łomżyńskiego (ok. 3 spotkania na miesiąc).

Działania promocyjne i edukacyjne z obszaru ekonomii społecznej w 2020 r. podejmowane przez OWES.

- uzyskanie Certyfikatu Jakości w ramach konkursu „Znak Jakości Ekonomii Społecznej i Solidarnej 2020 - otrzymała Fundacja Działań Lokalnych Logos i Fundacja Ja i Ty oraz udzielone zostały wyróżnienia dla trzech mieszkańców Łomży za działalność na rzecz seniorów, osób z niepełnosprawnością i na rzecz rozwoju ekonomii społecznej podczas spotkania z Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- zapoczątkowano kampanię społeczną dotyczącą tzw. „Mechanizmu zakupowego” dla przedsiębiorstw społecznych na stronie <https://www.narew.info>
- do Łomżyńskiej Rady Pożytku Publicznego został powołany doradca kluczowy w celu reprezentowania podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych,
- wykonano i dystrybuowano katalogi, albumy odnośnie funkcjonowania Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz zorganizowano V Galę Ekonomii Społecznej,
- udzielono wsparcia inicjatywie „I Łomżyński Piknik Integracyjny Osób z Niepełnosprawnością "Bądźmy Razem, JA i TY" oraz wsparcia na utworzenie nowych miejsc pracy Spółdzielni Alexis w Łomży,
- w ramach wizyt studyjnych studenci Uczelni Jańskiego w Łomży z Ukrainy odwiedzili przedsiębiorstwo społeczne-Fundacja Ja i Ty.

Działania OWES rozwijające działalność przedsiębiorstw społecznych oraz podmiotów ekonomii społecznej w 2020 roku:

- pomoc doradcza i merytoryczna przy aplikowaniu w konkursach, składania zapytań ofertowych,
- informowanie o możliwości składania zamówień dla podmiotów ekonomii społecznej /dostarczanie cateringu, szycie maseczek/,
- działania informacyjne dotyczące możliwości skorzystania z różnych form wsparcia przez instytucje,
- udzielanie informacji o możliwości korzystania z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Tworzenie warunków do realizowania Programu Aktywizacja i Integracja osób bezrobotnych dla III profilu i wykonywania prac społecznie użytecznych.

Wskaźniki realizacji działań:

Przepisy rozporządzenia o ustalaniu profilu dla osób bezrobotnych od 15 czerwca 2019 r. przestały obowiązywać i Program Aktywizacja i Integracja nie jest realizowany. Obecnie ustalany jest Indywidualny Plan Działania, który dostosowany jest do osobistej sytuacji, potrzeb i możliwości rozwoju osób bezrobotnych.

Praca społecznie użyteczna to jedna z form przeciwdziałania wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzeniu negatywnych skutków bezrobocia. Inicjatorem programów prac społecznie użytecznych jest samorząd gminy, który organizuje prace na rzecz społeczności lokalnej, w porozumieniu z odbiorcami tych prac oraz Powiatowym Urzędem Pracy. Osoba skierowana do prac społecznie użytecznych pracuje do 10 godzin w tygodniu, wynagrodzenie za godzinę wynosi 8,70 zł. W ramach porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w 2020 r. prace społecznie użyteczne wykonywało 15 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w tym:

- 7 osób w MOPS jako opiekunki domowe, 6 osób jako pracownik gospodarczy,
- 1 osoba jako pracownik gospodarczy w Noclegowni.
- 1 osoba jako pracownik gospodarczy w Przedszkolu.

Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne przepracowały łącznie 2770 godzin. Wydatkowano kwotę 23 855,80 zł.

Cel operacyjny: 2.3 Rozwijanie systemu profilaktyki zdrowotnej i rozwiązywania problemów uzależnień.

Zwiększenie świadomości odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek i skutków uzależnień.

Wskaźniki realizacji działań:

1. Działalność Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży w 2020 r.:

- Poradnia Leczenia Uzależnień i Wspóluzależnienia prowadzi psychoterapię dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych (leki, nikotyna, narkotyki) oraz uzależnionych behawioralnie (hazard, komputer, Internet, pracoholizm, zakupoholizm). Poradnia udziela pomocy i wsparcia dla członków rodzin dotkniętych następstwami stresu związanego z uzależnieniem osób bliskich. W 2020 roku leczonych było 575 osób z miasta Łomża /w tym 405 mężczyzn, 170 kobiet i 19 osób do 19 r.ż./
- Dzienny Oddział Terapii Uzależnień objął terapią 33 osoby /27 mężczyzn i 6 kobiet/ z miasta Łomża, uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych, behawioralnych w systemie dziennym od poniedziałku do piątku.
- Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień udziela wsparcia osobom uzależnionym od alkoholu, hazardu, innych uzależnień behawioralnych, kobiet i mężczyzn, zarówno ubezpieczonych i nieubezpieczonych. Oddział udzielił pomocy dla 27 osób /23 mężczyzn i 4 kobiety/osobom z miasta Łomża. W ramach pobytu na oddziale jest realizowany program terapeutyczny, który trwa

8 tygodni /indywidualna i grupowa psychoterapia/
 Zadania WOPiTU będą realizowane w nowej siedzibie w wyremontowanym budynku po oddziałach zakaźnych szpitala wojewódzkiego w Łomży od stycznia 2021 r.

Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Realizowanie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej.

Wskaźniki realizacji działań:

Na realizację zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych Uzależnień w 2020 roku organizacje pozarządowe otrzymały z budżetu Miasta Łomża łącznie 587.915 zł., dwie organizacje zwróciły niewykorzystane dotacje /8.920,50 zł/ wykorzystano dotacje w wysokości **578.994,50 zł**. Liczba odbiorców działań wyniosła 1.077 osób.

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Wartość całości zadania	Ilość odbiorców
1	Łomżyńskie Stowarzyszenie „Zdrowie i Trzeźwość” w Łomży	„Centrum informacyjne dla rodzin z problemem alkoholowym”	83.423,44 zł	Liczba udzielonych porad: 121
2	Łomżyńskie Stowarzyszenie „Zdrowie i Trzeźwość” w Łomży	„Współuzależnienie w rodzinie - nadkontrola i nadodpowiedzialność - etap 2”	23.695,67 zł	24 osoby
3	Łomżyńskie Stowarzyszenie „Zdrowie i Trzeźwość” w Łomży	„Budowanie zachowań trzeźwościowych poprzez zajęcia kulturalno-sportowe”	9.154,74 zł	26 osób
4	Gimnazjalny Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk w Łomży	Program Profilaktyczny „Olimpijczyk” w Łomży „Nie, palę! Nie piję! – Koszykówką żyję!” - pozalekcyjne zajęcia sportowe	4.932,00 zł	59 osób
5	Sportowy Klub Tenisa Stołowego w Łomży	Nalogi, czy zdrowie? Na to pytanie SKTS Łomża Ci odpowie.	8.292,00 zł	20 osób
6	Klub Sportowy "Perspektywa"	„Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w ramach LPPiRPAoIU na 2020 rok”	35.100,38 zł	70 osób
7	Uczniowski Klub Sportowy "Dziewiątką" Łomża	Koszykówka z "dziewiątką" bez uzależnień.	60.000,00 zł	90 osób
8	Ludowy Klub Sportowy Narew Kurpiewski Łomża	„Nie piję, nie palę wołę stadion i gimnastyczną salę”	24.940,00 zł	41 osób
9	"CARITAS BLIŻNIM"	Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży „Strażnicy Galaktyki”	48.808,48 zł	45 osób
10	"CARITAS BLIŻNIM"	Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej Caritas dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Łomża.	41.350,00 zł	30 osób
11	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY ŁOMŻYCZKA 10	„ŻYJĘ ZDROWO - NA SPORTOWO”	6.209,00 zł	45 osób
12	Uczniowski Klub Sportowy "4"	LPPiRPAoIU na 2020 rok „Aktywnie i zdrowo”	18.216,28 zł	87 osób
13	Fundacja "L"	„Rodzice za kierownicą”	11.047,50 zł	37 osób
14	Stowarzyszenie Twórczego	"Rytm Zdrowia" - V edycja 2020	12.270,65 zł	30 osób

	Działania "BK Step"			
15	MŁODZIEŻOWY ŁOMŻYŃSKI KLUB SPORTOWY	„Pozytywnie uzależnieni od sportu” Zapobieganie spożywania napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.	210.127,31 zł	300 osób
16	Akademia Sportu Medyk	Nie piję, nie biorę, nie palę ale trenuję i czuję się wspaniale. Zajęcia sportowo-rekreacyjne oraz profilaktyczne.	55.817,19 zł	30 osób
17	Uczniowski Klub Sportowy „RETURN” Łomża	Przyjazny kort. Profilaktyka uniwersalna.	35.293,00 zł	30 osób

Realizowanie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /MKRPA/ realizuje zadania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- liczba posiedzeń MKRPA w Łomży w sprawie leczenia odwykowego: 23,
- liczba nowych wniosków wpływających do MKRPA w Łomży o leczenie odwykowe: 35,
- liczba spraw umorzonych ze względu na brak przesłanek do leczenia odwykowego: 13, z czego 8 dotyczyło wniosków z lat ubiegłych.
- Kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno – psychiatrycznej. liczba osób skierowanych na badania: 18 liczba wydanych opinii: 18
- Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia: 22.

Wspieranie działań Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /LZI/

Wskaźniki realizacji działań:

Procedura Niebieskie Karty to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. Jednostką koordynującą system przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest **Lokalny Zespół Interdyscyplinarny /LZI/** działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, powołany przez Prezydenta Miasta Łomża. W jego skład wchodzi 17 przedstawicieli różnych instytucji. LZI odbywa posiedzenia co najmniej raz na trzy miesiące. By zwiększyć skuteczność oferowanej pomocy przedstawiciele LZI powołują grupy robocze, pracujące z osobami doświadczającym przemocy jak i stosującymi przemoc. W skład grup roboczych wchodzi specjaliści, mający bezpośredni kontakt z rodziną, w zależności od potrzeb: pracownicy socjalni MOPS, dzielnicowi KMP, pedagodzy, kuratorzy, asystenci rodziny, przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni i psychologowie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Realizacja Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej.

W sprawach dotyczących podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego w 2020 r. MKRPA w Łomży odbyła 23 posiedzenia w sprawach o leczenie, podczas których przeprowadzono rozmowy z osobami kierowanymi na leczenie odwykowe i ze świadkami.

W 2020 roku odbyło się 27 posiedzeń plenarnych MKRPA w Łomży.

W ramach realizowania Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej w 2020 r. Funkcjonariusze Policji przeprowadzili 141

grup roboczych oraz 240 spotkań on-line z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi, dotyczących zagrożeń wynikających ze stosowania używek i środków uzależnień.

Rozwijanie współpracy instytucji zajmującej się problemami uzależnień.

Wskaźniki realizacji działań:

Procedura Niebieskie Karty. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W ramach współpracy zgodnie z ustawą z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2020 roku zostało wszczętych na terenie miasta Łomży 141 nowe procedury (w tym: 127 wszczęte przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji, 11- przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 0- przez przedstawicieli oświaty, 2- przez służbę zdrowia, 0-przez przedstawicieli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Po ogłoszeniu stanu epidemii pracownicy socjalni utrzymywali z osobami z rodzin dotkniętych przemocą kontakt telefoniczny, a w przypadku koniecznej interwencji również osobisty poprzez spotkanie w MOPS lub miejscu zamieszkania.

Lokalny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2020 r. odbyło się 7 spotkań Zespołu. W wyniku prowadzonych dyskusji i analizy zebranej dokumentacji podjęto decyzję o zamknięciu 141 procedur Niebieskie Karty (w tym: 16 procedur z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie, oraz 125 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowania działań). By zwiększyć skuteczność oferowanej pomocy przedstawiciele LZI powołali 25 grup roboczych, pracujących z indywidualnymi przypadkami przemocy w rodzinie, odbyło się 68 posiedzeń grup roboczych.

Tworzenie i realizowanie kampanii i programów profilaktycznych dotyczących problemów uzależnień i przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom dzieci i młodzieży.

Wskaźniki realizacji działań:

W 2020 roku w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień w 2020 roku zawarto 20 umów z organizacjami pozarządowymi za realizację zadań publicznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień, z których skorzystało 1.077 odbiorców. Realizowano min. programy profilaktyczne, warsztaty, działalność świetlic socjoterapeutycznych, zajęcia pozalekcyjne z programami profilaktyczno – edukacyjnymi i socjoterapeutycznymi.

Doskonalenie kadry zajmującej się problematyką uzależnień i przemocy.

Wskaźniki realizacji działań:

W 2020 r. zostało przeszkolonych 6 pracowników OIK, 12 pracowników MOPS i 10 osób z WOPiTU w zakresie problematyki uzależnień i przemocy.

3. CEL STRATEGICZNY-TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI MIASTA

Cel operacyjny: 3.1 Zwiększenie aktywności społecznej i bezpieczeństwa mieszkańców

Kierunki działań: Tworzenie warunków do powstawania i rozwoju stowarzyszeń, organizacji, fundacji oraz wspieranie i promowanie ich działalności. Włączenie NGO oraz podmiotów ekonomii społecznej w działania nakierowane na rozwiązywanie problemów społecznych.

Wskaźnik realizacji działań:

I. Dokumentem nakreślającym ramy współpracy z NGO jest Roczny Program Współpracy Miasta

Lomży z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program na 2020 rok został przyjęty Uchwałą Nr 189/XVII/19 Rady Miejskiej Lomży z dnia 27 listopada 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2019 r., poz. 5706). W 2020 roku 77 organizacji pozarządowych pozyskały dofinansowanie na realizację 115 zadań publicznych z budżetu Miasta Lomża w ramach konkursów ofert i trybu pozakonkursowego.

Działania Miasta Lomża na rzecz powstawania i rozwoju organizacji pozarządowych w 2020 r.:

1. Przekazanie organizacjom pozarządowym środków z budżetu Miasta Lomża na realizację zadań publicznych oraz organizację działań o charakterze kulturalnym i promocyjnym – 2 610 835,79 zł,
2. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i edukacji ekonomicznej – kwota 30 000 zł z przeznaczeniem na:
 - wspieranie działalności na rzecz organizacji pozarządowych (m.in.: podnoszenie poziomu wiedzy, profesjonalizacja realizacji zadań publicznych, podnoszenie standardu usług organizacji pozarządowych),
 - promocja i wspieranie rozwoju wolontariatu,
 - prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych,
 - prowadzenie Centrum Wolontariatu,
 - edukacja ekonomiczna i konsumencka,
 - wsparcie ekonomii społecznej poprzez: szkolenia, konkursy, wydarzenia (m.in. Targi Ekonomii Społecznej),
 - przygotowanie osób do świadczenia pracy w podmiotach ekonomii społecznej poprzez realizację programu szkoleniowego (m.in.: szkolenia stanowiskowe, szkolenia z zakresu ekonomii społecznej)
3. Działalność Centrum Organizacji Pozarządowych w 2020 r. roku:
 - trzy szkolenia dla NGO,
 - doradztwo – 30 godzin dyżurów konsultacyjnych, 20 godzin dyżurów specjalistycznych.
4. Współpraca z firmą Witkac.pl w zakresie udostępniania platformy elektronicznej do obsługi otwartych konkursów ofert.
5. Prowadzenie na portalu miejskim serwisu informacyjnego dla organizacji pozarządowych.
6. Zapewnienie udziału NGO w pracach rad społecznych i komisji.
7. Organizacja konkursu Łomżyński Społecznik Roku, Łomżyńska Inicjatywa Roku 2020 – uhonorowanie wyróżniających się działaczy oraz przedsięwzięć społecznych.

II. Realizowanie konsultacji z mieszkańcami dotyczącymi problemów społecznych i sposobów ich rozwiązywania.

Przeprowadzono 12 konsultacji przez Urząd Miejski w Lomży w 2020 r., które dotyczyły:

- projektu Roczego Programu Współpracy Miasta Lomży z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok,
- Budżetu Obywatelskiego Miasta Lomża na 2021 rok,
- Łomżyńskiej Strategii Elektromobilności.

Dodatkowo, Urząd Miejski w Lomży zaprosił mieszkańców do:

- zapoznania się z koncepcjami opracowanymi dla następujących inwestycji: "Modernizacja drogi gminnej 101038B (ul. Kasztelańska) – etap II", "Rozbudowa drogi gminnej 101089B (ul. Piaski) w Lomży", "Przebudowa ulicy Wspólnej (połączenie ul. Nowogrodzkiej z ul. Partyzantów)" i do udziału w konsultacjach społecznych, które z uwagi na sytuację epidemiczną, odbyły się w formie elektronicznej,
- zapoznania się z koncepcją „Budowy drogi na odcinku od ul. Przykoszarowej do ul. Szosa do Mężenina w Lomży (ul. KDL 1)” - ul. Jesienna (konsultacje elektroniczne),
- do zapoznania się z opracowywaną dokumentacją projektową przebudowy ulic Słonecznikowej

- i Jasnej w Łomży (konsultacje elektroniczne),
- udziału w konsultacjach dotyczących rozbudowy drogi gminnej nr 101204B (ul. Bursztynowa) oraz drogi gminnej nr 101146B (ul. Tkacka),
- udziału w konsultacjach w sprawie budowy dróg gminnych w rejonie ulicy Żabiej w Łomży,
- udziału w konsultacjach w sprawie budowy drogi na odcinku od ul. Wojska Polskiego (DK61) do ul. Nowogrodzkiej (DW 645) w Łomży (przedłużenie ul. Meblowej), budowy drogi gminnej nr 101089B (ulica Grabowa) oraz drogi gminnej nr 101089B (ulica Jaworowa) w Łomży,
- zapoznania się z opracowywaną dokumentacją projektową budowy gminnych ulic w rejonie ulicy Ks. Stanisława w Łomży (konsultacje elektroniczne),
- zapoznania się z koncepcją „Przebudowy dróg gminnych nr 101110B (ul. Puławskiego) i nr 101133B (ul. Strażacka) w Łomży” oraz z koncepcją „Budowy drogi gminnej nr 101155B (ul. Topolowa) w Łomży” (konsultacje elektroniczne),
- III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży na konsultacje w sprawie odkryć archeologicznych dokonanych na placu Starego Rynku.

III. Rozszerzanie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi i innymi inicjatywami obywatelskimi.

Ze względu na sytuację epidemiczną i związane z nią ograniczenia dotyczące spotkań, w 2020 r. odbyło się mniej spotkań dla mieszkańców, które dotyczyły głównie: konsultacji społecznych, prac Rady Budżetu Obywatelskiego, działalności rad społecznych, tj.:

- Łomżyńskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego – 3 spotkania,
- Łomżyńskiej Rady Seniorów – 2 spotkania,
- Łomżyńskiej Rady ds. Osób z Niepełnosprawnością – 5 spotkań,
- Łomżyńskiej Rady Sportu – 4 spotkania,
- Rada Budżetu Obywatelskiego – 4 spotkania.

Uroczystości:

- Wręczenie nagród Prezydenta za szczególne dokonania w dziedzinie kultury,
- Organizacja obchodów świąt narodowych,
- Organizacja Wigilii Miejskiej 2020.
- Organizacja i współorganizacja innych uroczystości (np. Dzień Sybiraka, 100-lecia Związku Geodetów, Rajd Pamięci Września, Święto Niepodległości itp.)

Zadania dofinansowane przekazane w 2020 r. organizacjom pozarządowym z działu kultura-współorganizacja imprez.

L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania
1.	Związek Sybiraków Oddział w Łomży	Dzień Sybiraka
2.	Związek Harcerstwa Polskiego	52 Rajd Pamięci Września '39
3.	Spoleczne Stowarzyszenie Prasoznawcze Stopka	Konkurs o Nagrodę i Medal im. Z. Glogera
4.	Związek Harcerstwa Polskiego	Obchody święta Niepodległości
5.	Związek Harcerstwa Polskiego	Betlejemskie Światło Pokoju
6.	Łomżyńska Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT	Obchody 100-lecia powstania Związku Geometrów Okręgu Białostockiego w Łomży

Imprezy zrealizowane w 2020 roku:

- I Łomżyński Piknik Integracyjny dla Osób z Niepełnosprawnością „Bądźmy razem – JA i TY”,
- Łomżyński Piknik Rodzinny.

- Kino plenerowe – 9 spotkań,
- Jesienne kino samochodowe – 12 spotkań.

W związku ze stanem zagrożenia epidemicznego, nie zrealizowano takich imprez jak: Noc Muzców, Dzień Dziecka, Dni Łomży i innych, w których Urząd Miejski partycypował.

Działania NGO w Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej „Domek Pastora” w Łomży w 2020 r.

L.p.	Nazwa organizacji	Rodzaj wydarzenia
1.	Towarzystwo Uniwersytetów Ludowych	Warsztaty dla seniorów (styczeń – marzec, wrzesień, październik)
2.	Fundacja „Czas Lokalny”	Warsztaty artystyczne (luty – marzec)
3.	Fundacja „Czas Lokalny”	Centrum Organizacji Pozarządowych (sierpień – wrzesień)

Patronaty Prezydenta Miasta Łomża – działania NGO w 2020 r.

Lp	Nazwa zadania	Nazwa organizacji
1.	XXVII Ogólnopolski zlot Druha Szarego	Komenda Hufa „Nadnarwiańskiego” im. Adama Chętnika w Łomży
2.	II Forum Nauczycieli Języka Niemieckiego	Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Niemieckiego
3.	Gra miejska pt. „Łomża 1946”	Instytut Pamięci Narodowej, Związek Żołnierzy NSZ Okręg Łomża, Stowarzyszenie Kulturalne „A la Lounge”
4.	Konkurs recytacji i czytania utworów niemieckojęzycznych	Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Niemieckiego Oddział w Łomży
5.	Akcja profilaktycznych badań postawy ciała	Fundacja działań lokalnych LOGOS
6.	Lotem gołębi pocztowych na trasie Bruksela - Łomża	Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych Oddział Łomża Miasto
7.	I Łomżyński Piknik Integracyjny Osób z Niepełnosprawnością „Bądźmy Razem, JA i TY”	Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością wraz z Fundacją JA i TY
8.	Realizacja na łomżyńskich bulwarach trwałego elementu małej architektury pn. Kotwica Mazowska	Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska

9.	„Wyścig puchówek o tytuł Mistrza Nurtu Pradoliny Narwi 2020” oraz Festiwal „Szanty nad Narwią”	Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Lomżyńska
10.	Wsparcie psychologiczno-coachingowe oraz wsparcie fizjoterapeuty dla seniorów w ramach programu NIW COVID-19	Fundacja Działań Lokalnych LOGOS
11.	Dorośli do działania – warto być aktywnym, w ramach konkursu na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie ochrony zdrowia w 2020 roku	Fundacja Działań Lokalnych LOGOS

Rozwijanie współpracy mieszkańców z policją i strażą miejską w formie spotkań i szkoleń podnoszących świadomość społeczną w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

Wskaźniki realizacji:

W związku z pandemią covid-19 w 2020 roku funkcjonariusze Policji współpracowali z mieszkańcami miasta w zakresie bezpieczeństwa publicznego w formie spotkań on-line. Przeprowadzono 170 konsultacji z mieszkańcami we wspólnotach i spółdzielniach mieszkaniowych, przeprowadzono trzy spotkania dotyczące integracji mieszkańców z cudzoziemcami w zakresie edukacji kulturowej. Prowadzone były szkolenia i grupy robocze dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i bezpieczeństwa osób

Podjęcie działań z zakresu edukacji kulturalnej, prawnej, obywatelskiej i ekologicznej.

Wskaźniki realizacji działań:

W celu zwiększenia świadomości odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek i środków uzależnień funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Łomży w 2020 roku przeprowadzili 220 spotkań on-line z dziećmi i młodzieżą. W ramach programów profilaktycznych dotyczących problemów uzależnień i przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom wśród dzieci i młodzieży przeprowadzono 220 spotkań on-line.

Funkcjonariusze Policji prowadzili grupy robocze, szkolenia i spotkania on-line w celu podniesienia świadomości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i bezpieczeństwa osób. Łącznie w 2020 r. przeprowadzono około 430 spotkań służącym zmniejszaniu ilości sytuacji przemocowych w rodzinach.

Wspieranie działań na rzecz cudzoziemców w zakresie integracji z mieszkańcami i edukacji kulturowej.

W roku 2020 Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji przeprowadzili 3 spotkania z cudzoziemcami i mieszkańcami miasta w celu podniesienia świadomości w zakresie edukacji kulturowej i integracji z mieszkańcami.

Ochrona uzupełniająca. Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą udzielana była pomoc mająca na celu wspieranie procesu jego

integracji w okresie do 12 miesięcy. W 2020 r. integracją cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą, objęto 11 osób (3 rodziny). Wyplacono 57 świadczeń na kwotę 42 568 zł. oraz opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgoda na pobyt tolerowany lub ze względów humanitarnych. Cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względu humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyznawane były zasiłki celowe na opłacenie mieszkania, żywność, leki, zakup odzieży i inne potrzeby. W 2020 r. pomocą objęto 6 rodzin cudzoziemców z pobytem tolerowanym lub ze względów humanitarnych. Wyplacono 35 świadczeń na kwotę 20000 zł.

Karta Polaka. Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego. Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka zostały wyplacone świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka, obywateli Republiki Białoruś przebywających w Łomży, którzy otrzymali prawomocne decyzje Wojewody Podlaskiego. Świadczenia pieniężne były przyznane dla 15 osób na okres od 2 do 8 miesięcy na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2020 roku łącznie wyplacono 82 świadczenia na kwotę 84 345 zł.

Wspieranie osób pochodzenia polskiego. Pomoc dla repatrianta. Na podstawie art.17 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji udzielono pomocy dla repatriantów pochodzących z Kazachstanu, którzy uzyskali obywatelstwo polskie. Pomoc finansowa została przyznana dla dwóch osób /2 rodziny repatriantów/ na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa:

- pomoc finansowa na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego poniesionych przez repatrianta w miejscu osiedlenia się w wysokości 30 000 zł. wyplacona dla 1 rodziny /5 osób w rodzinie/,

- pomoc finansowa na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego poniesionych przez repatrianta w miejscu osiedlenia się w wysokości 31 525,26 zł wyplacona dla 1 rodziny/ 5 osób w rodzinie/.

Propagowanie idei samopomocy i wolontariatu.

Wskaźniki realizacji działań:

Program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2017-2021 ma na celu zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża. W 2020 r. pracę wolontarystyczną wykonywało 13 wolontariuszy w tym 7 to uczniowie szkół średnich i 6 osób dorosłych. Wolontariusze ze szkół średnich pomagali dzieciom w nauce w Klubie Seniora przy ul. Mickiewicza. Dwoje wolontariuszy uczyło języka polskiego cudzoziemców z Czechenii i Ukrainy. Dla trzech osób niepełnosprawnych świadczona była pomoc usługowa. Dwie osoby prowadziły zajęcia muzyczne w Dziennym Domu Senior +. Jedna osoba prowadziła funpage w Klubie Seniora. Wykonując różne zadania wolontariusze pomagali osobom potrzebującym wsparcia, rozbudzali zainteresowania i uczyli sposobów spędzania wolnego czasu. Z uwagi za zagrożenie epidemiologiczne COVID-19 zawieszono pracę wolontariatu z powodu wprowadzonych ograniczeń oraz reżimu sanitarnego.

Wspólna akcja wolontariuszy Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży i Caritas Diecezji Łomżyńskiej przeprowadzona została w listopadzie 2020 r. na rzecz osób potrzebujących wsparcia podczas pandemii covid-19. Za pośrednictwem Facebook uruchomiono trzy ścieżki działania dla wolontariuszy:

1. Grupa pomoc – pomoc w robieniu zakupów, realizowaniu e-recept itp.
2. Grupa wsparcie - udział w zbiórce żywności, pozyskiwanie artykułów spożywczych, chemiczno-higienicznych na potrzeby ludzi, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej.

3. Grupa wiedza /pomoc w odrabianiu lekcji, korepetycje, wyrównywanie zaległości w nauce, w obsłudze programów komputerowych /.
Do pomocy w ramach akcji przystąpiło około 80 studentów.

Rozszerzanie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi i innymi inicjatywami obywatelskimi.

Wskaźnik realizacji działań:

Wsparcie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży. Pracownicy socjalni MOPS współpracowali w zakresie informowania i rekrutowania do CIS i projektów z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej, wydawali skierowania do Kuchni Caritas, informowali o miejscach, gdzie można uzyskać bezpłatne poradnictwo i możliwościach skorzystania ze wsparcia świetlic socjoterapeutycznych prowadzonych przez TPD i Caritas, pomocy rzeczowej z PCK. Do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano 350 osób z terenu miasta.

Po ogłoszeniu stanu epidemii od 20 marca do listopada 2020 r. do MOPS wpływały ze Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej listy osób, które odbywały kwarantannę lub pozostawały w izolacji. W celu ustalenia potrzeb i udzielenia pomocy pracownicy socjalni nawiązywali kontakt telefoniczny ze wszystkimi wskazanymi osobami. Pomoc była udzielana w formie posiłku, zrobienia zakupów i innych w miarę zgłaszanych potrzeb. Osoby odbywające izolację po rozpoznaniu sytuacji przez pracownika socjalnego otrzymywały bezpłatne obiady /art. 48b ustawy o pomocy społecznej²/. Pracownicy MOPS, Straży Miejskiej oraz żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej zabezpieczali zgłaszane potrzeby, dostarczali do miejsca zamieszkania żywność, leki.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Podstawą do wydania tej formy pomocy są listy sporządzone przez pracowników MOPS w oparciu o ustalone kryteria wyboru beneficjenta (do 200 % kwoty uprawniającej do świadczeń z pomocy społecznej). Pomoc rzeczowa w postaci żywności w ramach programu pomocy żywnościowej dystrybuowana była za pośrednictwem Związku Emerytów i Rencistów i czterech parafii na terenie miasta oraz Ośrodka Wspierania Rodziny. W 2020 roku z pomocy żywnościowej skorzystało 648 osób /304 rodziny/.

Szlachetna Paczka. W ramach prowadzonej współpracy pracownicy socjalni zgłosili 34 rodziny do otrzymania pomocy w ramach prowadzonej akcji Szlachetna Paczka. Rodziny te zostały zakwalifikowane przez organizatorów akcji i otrzymali wsparcie.

„Skrzydła” Pracownicy socjalni informowali i kwalifikowali osoby do uzyskania pomocy w ramach programu „Skrzydła” prowadzonego przez Caritas. W 2020 r. dla 19 dzieci udzielono pomocy finansowej w wysokości 11 703 zł /średnia wysokość świadczenia na osobę – 616 zł./.

Wsparcie finansowe i rzeczowe po zweryfikowaniu zasadności wsparcia z pracownikiem socjalnym MOPS otrzymało 11 osób na kwotę 9 230 zł. Kwota przeznaczona była na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, sprzętów gospodarstwa domowego.

„Na codzienne zakupy”. W ramach programu organizowanego przez Caritas i sieć sklepów Biedronka, pracownicy socjalni zakwalifikowali sześć osób /emerytów, rencistów/ pozostających w trudnej sytuacji, do uzyskania pomocy w ramach programu. Uczestnicy programu otrzymali karty upoważniające do zakupów w sklepie Biedronka przez okres jednego roku przy określonym limicie miesięcznych wydatków.

² Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2020 r. poz.1876

W 2020 r. Samorząd Miasta Łomża współpracował z radami społecznymi: Łomżyńską Radą Działalności Pożytku Publicznego, Łomżyńską Radą Seniorów, Łomżyńską Radą do Spraw Osób z Niepełnosprawnością, Radą Sportu. Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego analizowała i opiniowała projekty dokumentów, m.in. Roczno Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi, Założeń Polityki Społeczno-Gospodarczej Miasta. Rada Seniorów jest organem doradczym i podejmującym inicjatywy min. powstania Karty Seniora. Seniorzy korzystają ze szkoleń i kursów różnego rodzaju dofinansowanych przez miasto. Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnościami zajmuje się opiniowaniem i inspirowaniem działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ich integracją zawodową i społeczną. Zadaniem Łomżyńskiej Rady Sportu jest opiniowanie i wspieranie działań prezydenta miasta w zakresie kultury fizycznej i sportu, m.in. przy tworzeniu projektu budżetu wydatków na sport, czy przyznawaniu stypendiów i nagród zawodnikom sportowym. Rada koordynuje imprezy sportowe i rekreacyjne współfinansowane z budżetu miasta, a także propaguje działania służące rozwojowi sportu.

Cel operacyjny: 3.2 Promocja i zwiększenie atrakcyjności miasta.

Podejmowanie działań dla mieszkańców i turystów w zakresie upowszechnienia kultury, sportu, turystyki i krajoznawstwa.

Wskaźniki realizacji działań:

W ramach ogłoszonego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w sferze kultury zrealizowano 10 zadań, a w trybie pozakonkursowym 1 zadanie, które mają na celu poszerzenie oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta oraz rozwój tzw. turystyki kulturowej, poprzez zapraszanie twórców i animatorów z różnych części kraju i propagowanie w ten sposób atrakcyjności kulturalnej i turystycznej miasta.

Zadania publiczne zrealizowane w 2020 r.: „Łączy nas Łomża - edukacja kulturalna i historyczna”, „Publikacje - rok 1920 na Ziemi Łomżyńskiej”, „Klub z Kulturą III”, wystawa „Region Łomżyński w roku 1920”, wystawa połączona z prelekcją historyczną „Łomża Wielu Języków”. konkurs fotograficzny „Zalążenie 2020”, wydanie drukiem kwartalnika „Wiadomości Łomżyńskie”, JA i TY - Festiwal Filmowy i Sztuk Wszelakich, warsztaty nt. architektury zabytkowej miasta Łomża dla dzieci „Znam zabytki mojego miasta - Katedra św. Michała Archanioła w Łomży”, festiwal muzyczny „Szanty nad Narwią” oraz akordeonowe transmisje muzyczne on-line „Z Łomży do sieci”.

W ramach ogłoszonego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w sferze wspierania i upowszechniania sportu w 2020r., zostały zrealizowane następujące przedsięwzięcia:

1. Program Szkolenia Sportowego Dzieci i młodzieży – udział klubów w systemie sportu młodzieżowego;
2. Szkolenie dzieci i młodzieży w pływaniu i udział we współzawodnictwie sportowym;
3. Przygotowanie i udział zawodników SLABS w Łomży do współzawodnictwa ogólnopolskiego;
4. Realizacja programu szkolenia sportowego dzieci i młodzieży z UKS o nazwie „Od zera do bohatera”;
5. Program szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w sekcjach UKS „9” w roku 2020;
6. Przygotowanie i udział zawodników UKS Liceum Sportowe do współzawodnictwa ogólnopolskiego;
7. Program szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w sekcjach GUKS „Olimpijczyk” w Łomży;
8. Programy szkolenia sportowego dzieci i młodzieży oraz udział klubów sportowych w systemie sportu młodzieżowego;
9. Szkolenie dzieci i młodzieży w UKS „Return” Łomża;
10. Zajęcia lekkoatletyczne dla dzieci i młodzieży w Ludowym Łomżyńskim Klubie Sportowym „Prefbet Śniadowo”;

11. Program szkolenia dzieci i młodzieży w piłkę ręczną halową oraz piłkę ręczną plażową;
12. Grajmy razem w piłkę nożną;
13. Szkolenie sportowe siatkarek UKS „Jedynka” Łomża i udział w rozgrywkach;
14. Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w taekwondo olimpijskim;
15. Szkolenie dzieci i młodzieży z Łomży w dziedzinie szachowej;
16. Przygotowania do zawodów kickboxingu i muzea thai;
17. Organizacja szkolenia z tenisa stołowego dzieci i młodzieży oraz udział w zawodach sportowych;
18. Udział w rozgrywkach piłki nożnej na terenie województwa podlaskiego;
19. Udział w rozgrywkach ligowych tenisa stołowego;
20. Udział we współzawodnictwie seniorów na arenie ogólnopolskiej, europejskiej i światowej;
21. Szkolenie osób niepełnosprawnych – sekcja tenis seniorów na wózkach;
22. Przygotowania do udziału i udział w zawodach MMA w 2020 roku;
23. Przygotowanie i udział w rozgrywkach II i III ligi brydża sportowego w sezonie 2020;
24. Przygotowanie i wyjazd na XI Motoparalotniowe Mistrzostwa Świata 2020;
25. Przygotowanie do udziału i udział w rozgrywkach II Ligi Ręcznej Kobiet PGNiG w sezonach 2019/2020;
26. Organizacja na terenie Łomży otwartych zawodów sportowo – rekreacyjnych;
27. Organizacja XXIII Ogólnopolskiego Turnieju Mini koszykówki Chłopców „Łomżyńska zima 2020”;
28. Organizacja na terenie miasta otwartych zawodów sportowo – rekreacyjnych na rok 2020;
29. Organizacja czterech ogólnopolskich turniejów koszykówki dziewcząt i chłopców „UKS 4 Łomża Basket Cap 2020”;
30. Nurkowanie dla wszystkich;
31. Organizacja Zawodów pn. Czwartki lekkoatletyczne, XX Memorial im W. Czerniawskiej;
32. Organizacja otwartych zawodów sportowych i sportowo – rekreacyjnych;
33. Realizacja Miejskiego Kalendarza imprez rekreacyjno – sportowych dla mieszkańców Łomży 2020.

W czterech przypadkach doszło do rezygnacji przez organizacje pozarządowe z organizacji zadania publicznego a środki zostały w całości zwrócone. Przyczyną był wybuch pandemii SARS CoV-2, która uniemożliwiła realizację wydarzeń.

W 2020 r. w ramach działań w zakresie upowszechniania turystyki na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom wydatkowano kwotę 108.885,76 zł. Dotacje otrzymały niżej wymienione podmioty:

- Polskie Towarzystwo Turystyczne - Krajoznawcze im. Adama Chętnika Oddział w Łomży na zadanie XXIX Rajd Pieszy Poznajemy Kurpiowszczyznę - Drogi do Wolności
- Polskie Towarzystwo Turystyczne - Krajoznawcze im. Adama Chętnika Oddział w Łomży na zadanie VII Rodzinny Spływ Kajakowy
- Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska na zadanie II. edycja Paszportu turysty - „Odkrywey Królewskiego Miasta Łomża”
- Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska na zadanie Impreza wodniacka pn. - "Wyścigi puchówek o tytuł Mistrza Nurtu Pradoliny Narwi - 2020"
- Okręgowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Łomży na zadanie „Zapewnienie bezpiecznego wypoczynku nad Narwią - organizacja i prowadzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli oraz prewencyjne patrole wodne rzeki Narew w granicach administracyjnych Miasta Łomży.

Konkurs kulinarny „Zasmakuj w Łomży”

W 2020 r. odbyła się trzecia edycja konkursu, którego zadaniem było odnalezienie przepisów kulinarnych tradycyjnych/regionalnych (Łomża, Kurpie, okolice Łomży). Jest to początek działań nad stworzeniem wydawnictwa kulinarnego, mamy też nadzieję, że będzie to baza dla lokalnej

branży gastronomicznej. Chcemy, by turyści odwiedzający nasze miasto mogli spróbować przysmaków typowych dla naszego regionu i dzięki temu na dłużej zachować dobre wspomnienie o mieście.

Wydawnictwa:

Wznowienie wydawnictwa turystycznego „Łomża - przełomy turystyczne” w polskiej i angielskiej wersji językowej.

Udział Miasta Lokalnej Organizacji Turystycznej Ziemia Łomżyńska oraz Regionalnej Organizacji Turystycznej pn. „Szlak Wodny Króla Stefana Batorego”

Uchwałą Rady Miejskiej Łomży Nr 126/XXII/07 z 28 listopada 2007 r. Miasto Łomża przystąpiło do Lokalnej Organizacji Turystycznej Ziemia Łomżyńska. Rok 2020, ze względu na rozprzestrzeniającą się pandemię COVID-19, był rokiem bardzo trudnym dla branży turystycznej. Obowiązujące w Polsce obostrzenia związane z zagrożeniem epidemicznym, wytyczne i zalecenia Ministra Zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego i innych właściwych służb i organów w sposób negatywny wpłynęły zarówno na ruch turystyczny, jak i na wszystkie działania podejmowane w zakresie aktywności turystycznej. Organizacja prowadziła obsługę ruchu turystycznego zgodnie z panującymi obostrzeniami (online, w miesiącach lipiec –wrzesień stacjonarnie). Swoją aktywność w głównej zaznaczyła w mediach społecznościowych prowadząc aktywne działania na FB.

Uchwałą Rady Miejskiej Łomży Nr 476/LXV/10 Miasto Łomża przystąpiło do Regionalnej Organizacji Turystycznej pn. „Szlak Wodny Króla Stefana Batorego”, której celem jest ożywienie turystyczno – rekreacyjne terenów wzdłuż rzek Narwi, Biebrzy, Kanału Augustowskiego aż do granicy Państwa Polskiego.

Projekt ten należy do największych przedsięwzięć turystyczno – rekreacyjnych w Polsce, gdyż obejmuje swoim zasięgiem Warszawę, Województwo Mazowieckie, Województw Podlaskie oraz rejony Litwy i Białorusi. Należy podkreślić rolę, jaką może odegrać w ożywieniu turystyki, rekreacji i wypoczynku na terenach o bogatych walorach wypoczynkowych oraz na wschodnich terenach przygranicznych.

W roku 2020 przedstawiciele organizacji rozpoczęli prace nad powiększeniem górnego odcinka Szlaku o odcinek Górnej Wisły, a także nad realizacją projektu tablic informacyjnych szlaku, które miałyby być zlokalizowane w poszczególnych miastach i gminach, rozpoczęto też przygotowania mapy turystycznej Szlaku.

W Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej „Domek Pastora” zorganizowano:

- warsztaty ceramiczne
- Letnie Kino Plenerowe
- 2 plenery malarskie
- wystawa rysunków Jana Dobkowskiego
- wystawa prac graficznych Grzegorza Gwizdona.

Promocja turystyczna ukierunkowana na położenie, kulturę i tradycję regionu Podlasia.

W 2020 roku zrealizowano 2 przedsięwzięcia dotyczące promocji miasta Łomża:

- 1. Kampania „Zaczytane ławeczki”.** W ramach akcji dwie ławki w kształcie otwartych książek stały na nadnarwiańskich bulwarach oraz w parku Jana Pawła II – Papieża Pielgrzyma. Akcja ma na celu promocję czytelnictwa, kultury i sztuki wśród łomżan i osób odwiedzających nasze miasto.
- 2. Kampania „Niceplace”.** Kampania promocyjna na nośników ekspozycyjnych, które stały w 70 punktach noclegowych. W 2020 roku kampania odbyła się pod hasłem Łomża – smak kultury i Łomża – smak aktywności.

Podjęmowanie działań w zakresie rewitalizacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej. Wspieranie działań służących edukacji ekologicznej oraz ochrony i poprawie stanu środowiska wśród dzieci i dorosłych.

Wskaźniki realizacji działań:

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża” przyjęty został uchwałą nr 371/XLIII/17 z dnia 12 lipca 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, zmienioną uchwałami: nr 442/XLIX/17 z dnia 28 grudnia 2017 roku, nr 60/VII/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 marca 2019 r., nr 94/IX/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29 maja 2019 r. LPR jest wieloletnim planem działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej lub technicznej mającym na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania działań w ramach procesu rewitalizacji. Za prowadzenie monitoringu i oceny postępów we wdrażania LPR odpowiada Zespół do nadzoru nad realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, w tym Wydział Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych Urzędu Miejskiego w Łomży, jako trzon LPR. Obszar rewitalizacji w Łomży obejmuje 5 osiedli: 4, 5, 7, 9 i 15. Został on podzielony na dwa podobszary.

<i>Cel strategiczny/cel operacyjny</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Stan 31.12.2020 r.</i>
Sfera społeczna		
1. Wysoki poziom kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji.	Liczba organizacji pozarządowych na 10 000 mieszkańców.	69
1.1. Zmniejszenie bezrobocia na rewitalizowanym obszarze.	Liczba osób bezrobotnych objętych działaniami rewitalizacyjnymi.	258
1.2. Aktywizacja społeczna osób narażonych na wykluczenie społeczne.	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych działaniami rewitalizacyjnymi.	123
1.3. Wyższy poziom bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	Liczba zamontowanych punktów świetlnych.	84
1.4. Zwiększenie poziomu integracji wszystkich grup społecznych zamieszkujących obszar rewitalizacji.	Liczba projektów rewitalizacyjnych nakierowanych na zwiększanie integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji.	16
1.5. Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.	Liczba odnowionych w ramach LPR miejsc przypominających o historii.	3
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
2. Wysoko poziom funkcjonalności przestrzeni publicznie dostępnej.	Wzrost procentowy powierzchni użytkowej na obszarze rewitalizacji w stosunku do powierzchni sumarycznej w obszarze rewitalizowanym.	0,21 ha (1% obszaru rewit.)
2.1. Modernizacja i doposażenie obiektów infrastruktury społecznej.	Liczba obiektów infrastruktury społecznej/lokali zmodernizowanych w ramach LPR.	1
2.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, w tym drogowej.	Długość i rozwój infrastruktury technicznej, w tym drogowej.	5,4 km

Sfera gospodarcza		
3. Wyższy poziom rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Wzrost dochodów podatników z obszaru rewitalizacji.	3 593 zł
3.1. Wykorzystanie potencjału turystycznego do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Liczba oznaczeń miejsc atrakcyjnych turystycznie na obszarze rewitalizacji.	50

Program rozwoju miasta Łomża 2020 PLUS to dokument, który określa cele i kierunki rozwoju miasta w długofalowej perspektywie. Misją Programu to: Łomża - Miasto, w którym żyć i pracować. Nadzór nad realizacją programu pełni Konwent.

Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Łomża. W ramach Programu udzielane było dofinansowanie w formie dotacji do wymiany starych pieców węglowych w zabudowie jednorodzinnej. Stare piece były zastępowane na gazowe, biopaliwo lub podłączane do miejskiej sieci ciepłowniczej. Na rok 2020 przeznaczono na ten cel kwotę 350.000 zł. Program skierowany jest przede wszystkim do osób uboższych i niepełnosprawnych, których nie stać na samodzielną wymianę indywidualnych źródeł ciepła. Osoby o najniższych dochodach otrzymały dotację w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych. Pracownicy socjalni MOPS przeprowadzali wywiady środowiskowe w celu weryfikowania osób pod kątem dochodowym. W 2020 r. dotacje z Programu dofinansowanie otrzymało 26 osób. Program Ograniczenia Niskiej Emisji ma na celu ograniczenie emisji pyłów i szkodliwych gazów z palenisk domowych, stanowi element realizacji uchwalonego przez Radę Miejską Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży
mgr inż. Wiesław Jagielak